

Кредит-Рейтинг

а/с 921, Київ, 01024, Україна
тел/факс: +380 (44) 490 2550, 490 2554
e-mail: office@credit-rating.com.ua
<http://www.credit-rating.com.ua>

Рейтинговий звіт KNSA 005-008
Звіт про рівень кредитного рейтингу позичальника
(оновлення)

Одержувач рейтингу:	м. Харків
Тип рейтингу:	кредитний рейтинг позичальника за Національною рейтинговою шкалою
Кредитний рейтинг:	uaA
Прогноз рейтингу:	стабільний
Дата визначення:	03.12.2004 р.
Дата оновлення:	13.11.2007 р.
Результат оновлення:	підтвердження

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу позичальника

Кредитний рейтинг міста ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності, та перспективних планів на майбутнє. Крім того, у ході рейтингової оцінки висвітлюється інформація щодо існуючої системи управління, а також політичної ситуації в регіоні та взаємодії різних гілок влади.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій виконавчим комітетом Харківської міської ради, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	03.12.2004 року	21.10.2005 року	29.12.2005 року	08.06.2006 року	07.12.2006 року	22.05.2007 року	13.11.2007 року
Рівень рейтингу	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Харкова підтримується:

- високим рівнем виконання у I півріччі 2007 року річного плану загального фонду бюджету міста на 2007 рік з урахуванням змін; зростанням в аналізованому періоді обсягу фактичного виконання доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів на 57,1%, порівняно із I півріччям 2006 року;
- покращенням основних показників економічного розвитку міста протягом I півріччя 2007 року, порівняно з відповідним попереднім періодом: обсяги реалізації промислової продукції збільшились на 25,5%, обсяги інвестицій в основний капітал – на 12,5%, обсяги введеного в експлуатацію житла – на 4,7%, обсяги прямих іноземних інвестицій – на 8,7%, обсяги зовнішньоторговельного товарообороту – на 19,0%, обсяги роздрібного товарообігу на 30,0%;
- покращенням основних показників соціального розвитку міста протягом I півріччя 2007 року: збільшенням середньооблікової чисельності працюючих в усіх сферах економічної діяльності, зростанням рівня середньомісячної заробітної плати та збереженням низького рівня зареєстрованого безробіття, який залишається меншим за рівень зареєстрованого безробіття в країні.

Рівень кредитного рейтингу м. Харкова обмежується:

- залежністю доходної частини бюджету міста від надходжень податку з доходів фізичних осіб (питома вага надходжень цього джерела в доходах загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становить близько 70%) при низьких темпах росту середньомісячної заробітної плати протягом 2003-2006 рр. та I півріччя 2007 року, порівняно з темпами росту відповідного показника по країні, внаслідок чого загальноукраїнський показник середньомісячної заробітної плати перевищує відповідний показник по м. Харкову;
- високою залежністю консолідованого бюджету міста від залучення короткотермінових позичок з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів, а саме: протягом 2006 року та I півріччя 2007 року до бюджету міста було залучено позичок в обсязі, що становить близько 30,0% фактичного обсягу доходної частини загального фонду без врахування трансфертів у відповідних періодах;
- нижчим за середній по країні рівнем окремих показників економічного розвитку міста у розрахунку на 1 мешканця за результатами I півріччя 2007 року: обсягу реалізації промислової продукції, обсягу зовнішньоторговельного обороту, обсягу введеного в експлуатацію житла;
- високим рівнем зношеності основних засобів, в тому числі інженерних мереж та необхідністю значних капітальних вкладень у відновлення житлово-комунальної інфраструктури міста, та значним обсягом заборгованості населення за житлово-комунальні послуги станом на 01.07.2007 р.

Зміст

РЕЗЮМЕ	5
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ МІСТА.....	15
1.1. НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВІ РЕСУРСИ МІСТА	15
1.2. ВИРОБНИЧА СФЕРА	21
1.2.1. Промисловість	21
1.2.2. Транспорт	24
1.3. ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	25
1.3.1. Інвестиції в основний капітал	25
1.3.2. Іноземні інвестиції	27
1.3.3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій	30
1.4. НЕВИРОБНИЧИЙ СЕКТОР	31
1.4.1. Торгівля і громадське харчування	31
1.4.2. Житлове та комунальне господарство міста	33
2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ МІСТА.....	36
2.1. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ	36
2.2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ	38
3. БЮДЖЕТ МІСТА	40
3.1. АГРЕГОВАНИЙ БЮДЖЕТ МІСТА ХАРКОВА ПРОТЯГОМ 2004-2006 РР. ТА І ПІВРІЧЧЯ 2007 РОКУ	40
3.2. ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ М. ХАРКОВА	43
3.3. ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ М. ХАРКОВА	51
4. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ МІСТА.....	56
4.1. КОНСОЛІДОВАНИЙ БОРГ МІСТА ХАРКОВА	56
4.1.1. Бюджетні фінансові зобов'язання	56
4.2. УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ (ГАРАНТІЇ) ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	57
4.2.1. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість	58
4.3. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У МАЙБУТНЬОМУ	59
ВИСНОВОК.....	60
Додаток до рейтингового звіту № 1.....	62
Додаток до рейтингового звіту № 2.....	63
Додаток до рейтингового звіту № 3.....	64
Додаток до рейтингового звіту № 4.....	65
Додаток до рейтингового звіту № 5.....	66
Додаток до рейтингового звіту № 6.....	67

Резюме

Соціальна сфера та економіка міста

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися протягом I півріччя 2007 року в соціально-економічній сфері та у сфері місцевих фінансів м. Харкова, та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Харківської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Таблиця 1 Основні показники соціально-економічного розвитку м. Харків за 2004-2006 рр. та I півріччя 2007 року¹

Назва показника	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання у I півріччі 2007 р. до 2006 р., %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	1 464,7	1 463,2	1 461,2	1 455,1	99,6
Рівень зареєстрованого безробіття, %	1,0	0,8	0,7	0,8	111,1
Середньомісячна заробітна плата, грн.	610,9	802,9	1 026,8	1 198,0	116,7
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	14,6	9,4	25,4	53,7	211,3
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	н/д	11 004,4	13 135,2	7 532,2	125,5
Темпи зростання обсягів промислового виробництва у порівняних цінах, %	119,7	101,6	102,1	106,7 ²	X
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	3 032,8	2 907,1	4 333,5	3 981,7	112,5 ³
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	н/д	371,8	791,0	856,2	108,2
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	1 247,2	1 719,6	1 965,8	1 113,5	119,0 ⁴
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	135,0	191,4	235,4	40,4	104,7 ⁵
Обсяг роздрібного товарообігу, млн. грн.	4 050,0	5 948,3	7 892,6	4 700,0	130,0 ⁶

Джерело: Виконавчий комітет Харківської міської ради

Демографія, трудові ресурси та заробітна плата

Чисельність наявного населення міста Харкова протягом I півріччя 2007 року зменшилась на 6,1 тис. осіб та дорівнювала станом на 01.07.2007 р. 1 455,1 тис. осіб. У місті зберігається тенденція до зменшення кількості населення за рахунок від'ємного природного приросту, яка була сформована в попередні роки. Крім того, протягом аналізованого періоду показник механічного приросту теж набуває негативного значення,

¹ Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведено після відповідного заокруглення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться у звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

² Темпи зростання до I півріччя 2006 року

³ Темпи зростання до I півріччя 2006 року

⁴ Темпи зростання до I півріччя 2006 року

⁵ Темпи зростання до I півріччя 2006 року

⁶ Темпи зростання до I півріччя 2006 року

що спостерігалось і у I півріччі 2006 року, проте за результатами 2006 року, чисельність прибулих перевищила кількість мешканців, які офіційно виїхали з міста.

Протягом I півріччя 2007 року, як і у попередніх періодах, у м. Харкові зберігається стабільно високий попит на трудові ресурси, внаслідок чого відбувається зростання середньооблікової чисельності зайнятого населення (без врахування малого бізнесу), а показник зареєстрованого безробіття перебуває на нижчому за середній показник по країні рівні. Зростання чисельності зайнятого населення у м. Харкові відбувається, переважно, за рахунок створення нових робочих місць у сферах: будівництво, оптова та роздрібна торгівля та фінансова діяльність.

Одночасно спостерігається зменшення чисельності зайнятих у промисловості та транспортному комплексі. Збереження високих темпів подальшого скорочення чисельності зайнятих у цих бюджетоформуючих галузях з високим рівнем заробітної плати, при збереженні міжгалузевих диспропорцій у рівнях оплати праці, призведе уповільнення темпів зростання фонду оплати праці, що оподатковується. Це, у свою чергу, негативно впливатиме на темпи зростання доходної частини загального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів), понад 60% якої формує податок доходів з фізичних осіб.

Середньомісячна заробітна плата працівників міста у I півріччі 2007 року дорівнює 1 198,0 грн. Темпи зростання середньомісячної заробітної плати в місті протягом I півріччя 2007 року (116,7%), як і у попередніх періодах, були нижчим за темпи росту заробітної плати в середньому по країні (117,6%). Внаслідок цього загальноукраїнський показник середньомісячної заробітної плати перевищив відповідний показник по м. Харкову на 2,3%.

Протягом I півріччя 2007 року заборгованість підприємств міста за виплатою заробітної плати, враховуючи заборгованість економічно активних підприємств та підприємств-банкрутів збільшилась, порівняно з початком року, у 2,1 рази та перебуває на високому рівні і становить 9,5% середньомісячного фонду оплати праці підприємств м. Харкова в аналізованому періоді. Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства, державної форми власності, зайняті у промисловому комплексі міста.

Промисловий комплекс міста

Промисловий комплекс міста, на підприємствах якого зайнята третина загальної чисельності зайнятого населення міста, займає важливе місце, як у формуванні та розвитку ринку праці, так і у наповненні бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Темпи зростання обсягів реалізації промислової продукції у відпускних цінах в аналізованому періоді становили 106,7%, проти аналогічного показника у I півріччі 2006 року.

В аналізованому періоді зростання обсягів промислового виробництва по місту в цілому було забезпечено, передусім, позитивною динамікою виробництва підприємств, що здійснюють розподілення електроенергії, газу та води, харчової промисловості та целюлозно-паперової промисловості. Питома вага цих галузей у загальному обсязі реалізованої промислової продукції становила 23,0%, 20,1% та 5,0%, відповідно.

За результатами I півріччя 2007 року найбільшу питому вагу за обсягами реалізації промислової продукції продовжує займати машинобудівний комплекс міста. Проте через скорочення обсягів промислового виробництва на окремих провідних підприємствах державної форми власності, питома вага галузі у загальному обсязі реалізованої підприємствами міста промислової продукції зберігає тенденцію до зменшення.

Промисловими підприємствами міста Харкова протягом I півріччя 2007 року реалізовано продукції у відпускних цінах на суму 7 532,2 млн. гривень, що у розрахунку на одного мешканця становить 88,2% від середнього рівня по країні.

Транспорт

Протягом I півріччя 2007 року робота транспортного комплексу міста характеризується збільшенням, проти відповідного періоду 2006 року, обсягу пасажирських перевезень (на 5,4%). Як і в попередні періоди, найбільшу питому вагу у структурі пасажирських перевезень м. Харкова займає електротранспорт та метрополітен.

У зв'язку з тим, що оновлення рухомого складу міського електротранспорту у м. Харкові не проводилось з 1997 року, та зважаючи на те, що переважна кількість пасажирів перевозиться електротранспортом, за рішенням Харківської міської ради було надано згоду на придбання ХКП «Міськелектротранс» за договором фінансового лізингу на термін 5 років 90 односекційних тролейбусів та 10 односекційних трамвайних вагонів. Станом на 01.07.2007 р. підприємство вже отримало 53 тролейбуси та 10 трамваїв.

Інвестиції в основний капітал

Протягом останніх п'яти років темпи зростання капіталовкладень в економіку м. Харкова не мають сталої динаміки. Зокрема, на відміну від 2005 року, коли відбулося скорочення, порівняно із попереднім періодом, обсягу інвестицій в основний капітал, освоєних підприємствами, темпи зростання цього показника за результатами 2006 року становили 149,1%. У I півріччі 2007 року зберігаються тенденції до зростання капіталовкладень, а саме обсяги освоєних інвестицій в основний капітал становлять 112,5% до відповідного показника у I півріччі 2006 року.

Основним напрямком капітальних вкладень протягом аналізованого періоду залишається промисловий комплекс міста, підприємства якого традиційно є основними споживачами інвестиційних ресурсів. Зокрема, значні обсяги інвестицій в основний капітал у I півріччі 2007 року були освоєні підприємствами харчової промисловості (11,5% загальноміського обсягу), з виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції (11,5%), добувної промисловості (8,5%), машинобудівного комплексу (3,5%).

Капіталовкладення у житлове будівництво у I півріччі 2007 року зросли на 51,6% порівняно з відповідним періодом 2006 року, та їхня питома вага у загальному обсязі інвестицій в основний капітал становила 15,2%. Протягом аналізованого періоду за рахунок усіх джерел фінансування в м. Харкові в експлуатацію введено 40,4 тис. кв. м житла, що на 4,7% перевищує площу житла, введено у I півріччі 2006 року. Проте протягом аналізованого періоду обсяги введеного до експлуатації житла у розрахунку на

1 000 осіб наявного населення залишаються меншими за середній показник по країні в цілому.

Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 856,2 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця на 13,2% більше за середній показник по країні. При цьому, протягом I півріччя 2007 року обсяг залучених коштів іноземних інвесторів збільшився на 8,2%.

Найбільша питома вага за обсягами вкладень капіталу за період здійснення інвестиційної діяльності припадає на Францію, що пов'язано зі збільшенням у 2006 році обсягу іноземного капіталу, залученого у фінансову сферу. Значні обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені, також підприємствами промислового комплексу, сільського господарства, підприємствами, що здійснюють операції з нерухомим майном, орендою, інжинірингом та надають послуги підприємцям.

Зовнішньоекономічна діяльність

Протягом I півріччя 2007 року обсяг зовнішнього товарообороту міста Харкова, порівняно із показником у відповідному попередньому періоді, зростає на 19,1% – до 1 113,5 млн. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця в 1,6 рази менше за середній показник по країні. Протягом 2002-2006 рр. постійне зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту забезпечувалось, передусім, високими темпами зростання імпоротної складової, внаслідок чого сальдо зовнішньоторговельного товарообороту має від'ємне значення. У I півріччі 2007 року темпи зростання експорту перевищили темпи зростання імпорту, проте коефіцієнт покриття імпорту експортом залишився на рівні 0,6.

У I півріччі 2007 року основними країнами-партнерами у зовнішньоторговельних операціях підприємств м. Харкова були: Російська Федерація (55,3% експортних поставок, 37,9% – імпорتنних), Казахстан (8,9% експортних поставок) та Німеччина (9,4% загального обсягу імпорту). Переважний обсяг експортних поставок забезпечує машинобудівний комплекс міста. Товарна структура імпорту товарів представлена продукцією машинобудування та харчової промисловості.

Торгівля і громадське харчування

Протягом 2002-2006 рр. у м. Харкові зберігалася чітка тенденція до збільшення обсягів роздрібного товарообороту торгової мережі (з урахуванням ресторанного господарства). У I півріччі 2007 року обсяг роздрібного товарообороту торгової мережі (із врахуванням ресторанного господарства), за попередніми даними Харківської міської ради, становив 4 700,0 млн. гривень, що у розрахунку на 1 мешканця в 2,1 рази вище за відповідний середній показник по країні в цілому.

Зростанню попиту на споживчі товари у м. Харкові сприяє збільшення доходів населення, зростання чисельності зайнятого населення, а також підвищення вимог покупця до торговельної мережі, яке відображується збільшенням питомої ваги організованих місць торгівлі. У I півріччі 2007 року, як і в попередніх періодах, зберігається тенденція до розширення торгової мережі в місті та, відповідно, збільшення обсягу роздрібного товарообороту, що обліковується.

За I півріччя 2007 року до міського бюджету м. Харкова за рахунок видачі дозволів на право розміщення об'єктів торгівлі та ресторанного господарства, видачі дозволів на виставкові заходи та від ринкового збору надійшло 14,2 млн. гривень, що на 3,7% більше, ніж у відповідному періоді 2006 року.

Житлове та комунальне господарство міста

У 2007 році, як і протягом попередніх періодів, у м. Харкові залишаються актуальними проблеми наявності значної суми заборгованості споживачів за житлово-комунальні послуги, необхідності поліпшення фінансового стану підприємств, які забезпечують життєдіяльність міста, шляхом впровадження економічно-обґрунтованих тарифів на житлові та комунальні послуги, та значних капітальних вкладень у відновлення інженерної інфраструктури та капітальний ремонт житлового фонду та інших об'єктів житлово-комунального господарства.

Підвищення у 2006-2007 рр. тарифів на теплопостачання та гаряче водопостачання, утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, а також на водопостачання та водовідведення не надає можливості комунальним підприємствам міста у повному обсязі покривати витрати, пов'язані з виробництвом та наданням зазначених послуг. Крім того, значні темпи зростання плати за комунальні послуги призводять до низького рівня оплати населенням спожитих послуг, тобто до зростання обсягу новоутворених боргів. Загальний рівень заборгованості населення за житлово-комунальні послуги становить 411,8 млн. гривень станом на 01.07.2007 р., з яких 121,1 млн. гривень – заборгованість, термін якої перевищує 3 місяці.

Протягом аналізованого періоду у м. Харкові продовжено реалізацію міської «Програми реформування житлово-комунального господарства на 2003-2010 рр.». У рамках цієї програми було створено КП «Харківміськіфт» для обслуговування та оперативного ремонту ліфтів у житлових будинках м. Харкова, КП «Харківблагоустрій» та КП «Жилкомсервіс» для забезпечення єдиного розрахункового центру за житлово-комунальні послуги. З метою залучення інвестицій у комунальну сферу Харківська міська рада прийняла рішення про надання у концесію майна КП «Виробничо-технологічне підприємство «Вода», КП «Харківкомуночиствод», КП «Харківські теплові мережі», КП «Міжнародний аеропорт Харків» та Харківського комунального підприємства «Міськелектротранс».

Земельні ресурси та комунальне майно

Харківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та

розпорядження об'єктами права комунальної власності. Надходження від орендної плати за землю до бюджету міста у I півріччі 2007 року становили 57,2 млн. гривень, що в 1,9 рази більше, ніж у відповідному попередньому бюджетному періоді. Орендні ставки протягом I півріччя 2007 року не змінювалися.

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення, місто постійно здійснює продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення. У I півріччі 2007 року було продано 1 земельну ділянку та фактичний обсяг доходів бюджету м. Харкова від продажу земель несільськогосподарського призначення становив 25,0 млн. гривень, що було забезпечено надходженням коштів за ділянки, приватизовані у попередніх періодах із розстрочкою платежу.

У комунальній власності міста знаходиться 432 підприємства, установи та організації і майно балансовою вартістю 18,8 млрд. гривень, що на 22,4 % більше, ніж на 01.01.2007 р. Збільшення комунальної власності міста щороку відбувається, переважно, за рахунок прийому відомчого житлового фонду. Важливим джерелом надходжень до бюджету міста є надходження від надання цілісних майнових комплексів та іншого комунального майна в оренду. За оренду майна комунальної власності до міського бюджету у I півріччі 2007 року перераховано кошти в сумі 12,4 млн. гривень, що на 15% більше, ніж в аналогічному періоді 2006 року. Приватизація об'єктів комунальної власності територіальної громади м. Харкова у I півріччі 2007 року провадилась шляхом викупу, продажів на аукціоні не відбувалось.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Харкова, бюджет було представлено у форматі бюджетного балансу у таблиці:

Таблиця 1.1 Бюджет міста Харкова у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2005 р., Загальний фонд	2005 р., Спеціальний фонд	2005 р., Разом	2006 р., Загальний фонд	2006 р., Спеціальний фонд	2006 р., Разом	I півріччя 2007 р., Загальний фонд	I півріччя 2007 р., Спеціальний фонд	I півріччя 2007 р., Разом
Операційні надходження, всього	998 021,7	88 413,8	1 086 435,4	1 258 190,6	82 130,3	1 340 320,9	881 055,6	68 083,8	949 139,4
Операційні видатки, всього	945 464,1	77 565,1	1 023 029,3	1 178 466,2	72 347,0	1 250 813,2	798 756,0	41 008,5	839 764,5
Операційний баланс	52 557,5	10 848,6	63 406,1	79 724,4	9 783,3	89 507,7	82 299,6	27 075,3	109 374,9
Фінансовий дохід	5 004,3	39,1	5 043,3	4 776,9	27,4	4 804,3	4 095,4	9,3	4 104,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	5 929,1	0,0	5 929,1	10 720,0	0,0	10 720,0	5 360,0	0,0	5 360,0
Фінансовий баланс	-924,8	39,1	-885,8	-5 943,1	27,4	-5 915,7	-1 264,6	9,3	-1 255,3
Поточний баланс	51 632,7	10 887,7	62 520,4	73 781,3	9 810,7	83 592,0	81 035,0	27 084,6	108 119,6
Капітальні надходження, всього	11 081,0	69 809,2	80 890,1	58 492,4	110 409,7	168 902,1	20 400,5	51 632,7	72 033,2
Капітальні видатки, всього	69 821,2	146 868,1	216 689,3	126 529,6	132 682,5	259 212,1	59 071,9	50 134,4	109 206,3
Капітальний баланс	-58 740,3	-77 058,9	-135 799,2	-68 037,2	-22 272,8	-90 310,0	-38 671,4	1 498,3	-37 173,1
Баланс після капітальних видатків	-7 107,6	-66 171,2	-73 278,8	5 744,1	-12 462,1	-6 718,0	42 363,6	28 582,9	70 946,5
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	-554,6	-554,6	0,0	-257,3	-257,3	0,0	-133,6	-133,6
Профіцит/дефіцит	-7 107,6	-65 616,6	-72 724,2	5 744,1	-12 204,8	-6 460,7	42 363,6	28 716,6	71 080,2
Фінансування	7 107,6	65 616,7	72 724,2	-5 744,1	12 204,8	6 460,7	-42 363,6	-28 716,6	-71 080,2
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Виходячи з даних, наведених вище, за результатами виконання бюджету у I півріччі 2007 року місто, як і в попередніх бюджетних періодах зберігає позитивний операційний баланс бюджету. Необхідно відзначити, що сальдо операційного балансу бюджету міста Харкова протягом 2004-2006 рр. не має сталої тенденції до збільшення, хоча зміни у 2004 році нормативно-правової бази, яка регулює види та обсяги надходжень до місцевих бюджетів, суттєво не вплинули на щорічні темпи зростання обсягів доходної частини бюджету міста. Таким чином, бюджет м. Харкова протягом 2004-2007 рр. продовжує перераховувати до Державного бюджету кошти в обсязі перевищення за розрахунками Міністерства фінансів України прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету.

Найбільший показник позитивного сальдо операційного балансу бюджету міста припадає на 2004 рік, що було забезпечено надходженням до бюджету міста субвенції з Державного бюджету у зв'язку із 350-річчям з дати заснування м. Харкова на підтримку соціально-економічного розвитку. За результатами 2005 року, сальдо операційного балансу, порівняно із відповідним показником у 2004 році, зменшилось майже удвічі. У 2006 році сальдо операційного балансу бюджету міста, зокрема за загальним фондом значно зростає, порівняно із відповідним показником у попередньому періоді, а за результатами I півріччя 2007 року становить понад 122,2% річного показника у 2006 році.

При цьому необхідно відзначити, що через нерівномірні темпи обсягів виконання видаткової частини загального фонду бюджету м. Харкова протягом I півріччя 2007 року мали місце тимчасові касові розриви, які покривалися за рахунок короткотермінових позичок з єдиного казначейського рахунку.

З метою зменшення навантаження на бюджет Харківська міська рада продовжує у I півріччі 2007 року здійснювати активні операції з тимчасово-вільними залишками бюджету міста шляхом їх розміщення на депозит у банківських установах. Станом на 01.07.2007 р. на депозит у банківських установах розміщено 135 456,2 тис. гривень, у тому числі 87 531,9 тис. гривень – тимчасово-вільні залишки загального фонду, 47 924,3 тис. гривень – кошти спеціального фонду. Рівень покриття видатків на обслуговування боргу фінансовими доходами загального фонду становив 75,9% у I півріччі 2007 року, проти 44,9% у 2006 році.

Перевищення обсягів поточних надходжень над обсягами поточних видатків як за загальним, так і за спеціальним фондами, у тому числі через часткове покриття витрат на обслуговування боргу фінансовими доходами, забезпечує позитивне сальдо поточного балансу бюджету, який спрямовується на покриття дефіциту капітального балансу бюджету. За результатами I півріччя 2007 року бюджет м. Харкова в цілому було виконано з профіцитом як за загальним, так і за спеціальним фондом.

Починаючи з 2005 року місто постійно користується короткотерміновими позичками з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових розривів для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду міського бюджету, переважно з метою виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ у літній період та фінансування інших захищених статей. Протягом I півріччя 2007 року періоду бюджет міста залучав короткострокові безвідсоткові позички за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів загальним обсягом 213 015,0 тис. гривень. Слід зауважити, що обсяг позичок, які залучалися до бюджету м. Харкова на покриття тимчасових касових розривів, протягом аналізованого періоду становив 27,6% фактичного обсягу видаткової частини загального фонду у відповідному періоді (26,1% у 2006 році). Станом на 01.07.2007 р. непогашений залишок за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками становив 50 761,0 тис. гривень.

Протягом I півріччя 2007 року ліквідність бюджету міста зростає до помірного рівня. А саме, якщо станом на початок та кінець 2006 року залишки бюджетних коштів загального фонду становлять менше 1,0% видаткової частини загального фонду бюджету міста у відповідному бюджетному періоді, то протягом I півріччя 2007 року спостерігається значне зростання залишків на рахунках місцевого бюджету, зокрема за загальним фондом, частину з яких розміщено на депозит. Станом на 01.07.2007 р. залишки на бюджетних рахунках з урахуванням коштів, розміщених на депозит, становили 106,4 млн. гривень за загальним фондом, що складає 5,1% запланованого обсягу видаткової частини загального фонду бюджету міста у 2007 році, та 55,5 млн. гривень за спеціальним фондом.

Виконання доходної частини бюджету м. Харкова

Доходна частина бюджету міста Харкова на 2007 рік (без врахування внутрішніх трансфертів та коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) затверджена у сумі 2 035,1 млн. гривень, що на 38,9% перевищує показники виконання бюджету у 2006 році. Протягом I півріччя 2007 року до доходної частини бюджету міста надійшло (без урахування внутрішніх трансфертів та коштів, що передаються із однієї частини

бюджету в іншу) понад 1 004,0 млн. гривень, що на 57,1% більше, ніж обсяг надходжень у відповідному періоді 2006 року.

Основним джерелом формування доходної бази бюджету м. Харкова є податкові надходження. Зміни у структурі доходної частини бюджету із врахуванням трансфертів у бік збільшення питомої ваги останніх, зумовлені значними обсягами надходжень цільових субвенцій з Державного бюджету, зокрема субвенції на будівництво метрополітенів, субвенції на придбання вагонів для громадського електротранспорту та субвенцій на надання пільг пільговим категоріям населення. Відбувається, також, зростання питомої ваги надходжень до цільових фондів, зокрема внаслідок значного збільшення надходжень до цільового фонду з комплексного соціально-економічного розвитку міста.

В цілому план на 2007 рік за доходами загального фонду без врахування трансфертів у I півріччі 2007 року було виконано на 54,7%, у тому числі за доходами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, на 53,2%, за власними доходами – на 61,5%. Високі показники виконання річного плану за доходами, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, зумовлені, передусім, виконанням у повному обсязі плану за надходженням податку з доходів фізичних осіб, питома вага надходжень якого в доходах загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становить близько 70% в аналізованому періоді.

Протягом 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року доходна частина спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) формується, передусім, власними надходженнями бюджетних установ та доходами бюджету розвитку. Обсяг затвердженої на 2007 рік доходної частини спеціального фонду міського бюджету в 1,9 рази більший за показник виконання доходної частини спеціального фонду у 2006 році, а фактичний обсяг доходів спеціального фонду (без врахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) у I півріччі 2007 року становив 98,5 млн. гривень, або 36,5% річних призначень.

Виконання видаткової частини бюджету м. Харкова

Видаткову частину бюджету міста на 2007 рік без врахування коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, було затверджено із врахуванням змін в обсязі 2 039,4 млн. гривень, що становить 138,6% показників фактичного виконання зазначеного показника у 2006 році. У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), що зумовлено запланованим зростанням заробітної плати працівників бюджетної сфери внаслідок збільшення розміру мінімальної заробітної плати та запровадженням з 01.06.2007 р. II етапу введення Єдиної тарифної сітки.

У I півріччі 2007 року з бюджету міста було проведено видатків (без врахування коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) на загальну суму 932,8 млн. гривень, або 45,7% планових показників. У тому числі видаткова частина загального фонду виконана на 50,3%, спеціального – на 24,8%.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією протягом I півріччя 2007 року характеризується зростанням питомої ваги поточних видатків, зокрема захищених видатків у загальному обсязі видаткової частини загального фонду бюджету міста. Це було забезпечено високим показником виконання у I півріччі 2007 року річного плану за захищеними статтями видатків у галузях бюджетної сфери, в тому числі освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, культури, тоді як за капітальними видатками спостерігається низький показник виконання річного плану, що пов'язано із тривалістю проведення процедур закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти.

У 2007 році, як і в попередніх бюджетних періодах, місто передає кошти до Державного бюджету в обсязі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, розрахованому Міністерством фінансів України. Обсяг коштів, які належать до перерахування до Державного бюджету у 2007 році затверджений в обсязі 104,0% фактичного обсягу коштів, переданих до Державного бюджету у 2006 році. У I півріччі 2007 року за цим напрямком з бюджету м. Харкова було перераховано кошти в обсязі 50% річних планових показників.

Боргові зобов'язання міста

Обсяг консолідованого боргу м. Харкова станом на 01.07.2007 р. без врахування простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств м. Харкова становить 244,3 млн. гривень та складається з:

- 150,8 млн. гривень – прямі боргові зобов'язання бюджету м. Харкова, у тому числі: кошти, залучені до бюджету розвитку міського бюджету м. Харкова шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики у 2005 році обсягом 100 000,0 тис. гривень та непогашений залишок за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками обсягом 50 761,0 тис. гривень;
- 23,4 млн. гривень – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що фінансуються за рахунок загального фонду бюджету м. Харкова;
- 70,1 млн. гривень – непогашений залишок за кредитами, залученими комунальними підприємствами міста.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Харкова⁷ станом на 01.07.2007 р., без врахування залишку за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками, становить 6,9%, проти 8,8% за результатами виконання бюджету у 2006 році.

⁷ співвідношення обсягу прямого боргу до уточненого плану доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального

1. Соціально-економічний розвиток та потенціал міста

1.1. Населення та трудові ресурси міста

Чисельність наявного населення міста Харкова протягом I півріччя 2007 року зменшилась на 6,1 тис. осіб та дорівнювала станом на 01.07.2007 р. 1 455,1 тис. осіб. У місті зберігається тенденція до зменшення кількості населення, сформована в попередні роки (Таблиця 1.1).

Таблиця 1.1. Демографічні процеси у м. Харкові у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показник	2003 року	2004 року	2005 року	2006 року	I півріччя 2007 року
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	1 464,4	1 464,7	1 463,2	1 461,2	1 455,1
Чисельність постійного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	1 444,8	1 445,2	1 443,6	1 441,6	1 435,5
Природний приріст населення, тис. осіб	-8,8	-8,1	-8,0	-7,0	-3,8
Механічний приріст населення, тис. осіб	6,9	8,5	6,5	5,0	-2,2
Чисельність наявного населення в Україні станом на кінець періоду, тис. осіб	47 622,4	47 280,8	46 929,5	46 646,0	46 490,8

Джерело Економічний департамент Харківської міської ради

У I півріччі 2007 року чисельність наявного населення м. Харкова зменшується як за рахунок від'ємного сальдо природного приросту населення, так і за рахунок механічного відтоку мешканців міста протягом аналізованого періоду. При цьому, необхідно зазначити, що негативний показник механічного приросту населення спостерігався і в I півріччі 2006 року, проте за результатами року, чисельність прибулих перевищила кількість мешканців, які офіційно виїхали з міста. Чисельність постійного населення міста Харкова станом на 01.07.2007 р. дорівнювала 1 435,5 тис. осіб.

Протягом I півріччя 2007 року, як і у попередніх періодах, у м. Харкові зберігається стабільно високий попит на трудові ресурси, внаслідок чого відбувається зростання середньооблікової чисельності зайнятого населення (без врахування малого бізнесу), а показник зареєстрованого безробіття перебуває на нижчому за середній показник по країні рівні (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2. Показники ринку праці м. Харкова у 2002-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Середньооблікова чисельність штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	455,9	455,2	н/д	458,8	473,2	473,3
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	31,1	31,1	н/д	31,4	32,4	32,5
Рівень зареєстрованого безробіття у м. Харкові, %	1,2	1,1	1,0	0,8	0,7	0,8
Рівень зареєстрованого безробіття в Україні, %	н/д	н/д	3,5	3,2	2,7	2,3

Джерело Економічний департамент Харківської міської ради

Протягом I півріччя 2007 року зростання чисельності зайнятого населення у м. Харкові відбувається, переважно, за рахунок створення нових робочих місць у сферах: будівництво, оптова та роздрібна торгівля та фінансова діяльність. Внаслідок перевищення темпів росту чисельності зайнятих над темпами зростання чисельності наявного населення міста, відбувається, також, зростання питомої ваги зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста.

Зміни у структурі зайнятості населення м. Харкова за видами економічної діяльності протягом I півріччя 2007 року характеризуються зменшенням чисельності працюючих, та, відповідно, питомої ваги зайнятих у промисловості та транспорті за одночасним збільшенням питомої ваги зайнятих у сфері оптової та роздрібною торгівлі, фінансовій сфері та будівництві (Рисунок 1.1).

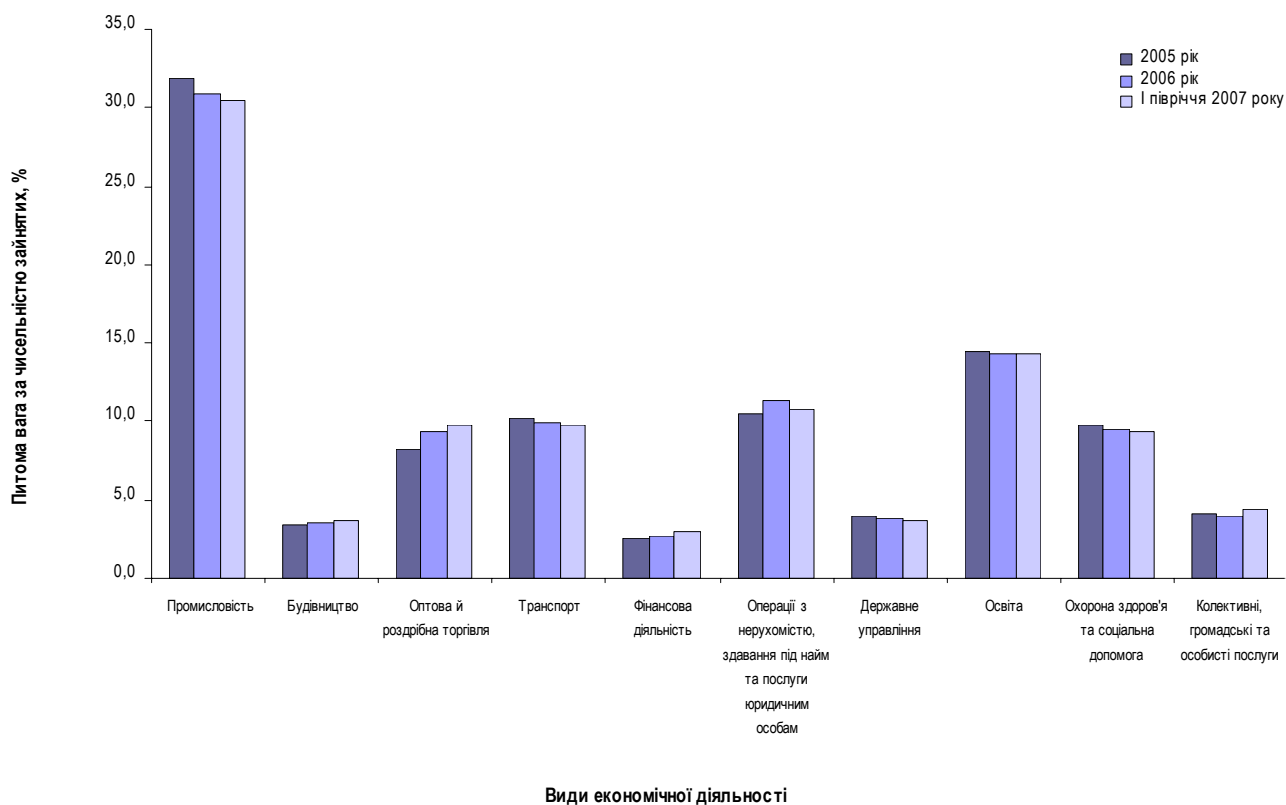

Рисунок 1.1. Середньооблікова чисельність штатних працівників у м. Харкові за видами економічної діяльності в 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Джерело Економічний департамент Харківської міської ради

Незважаючи на скорочення чисельності працюючих на промислових підприємствах протягом аналізованого періоду, промисловий комплекс міста залишається основним видом застосування праці мешканців м. Харкова. А саме, у I півріччі 2007 року промислові підприємства забезпечили 30,4% загальної кількості робочих місць (30,8% робочих місць у 2006 році).

Значна чисельність працюючих припадає, також, на галузі соціальної сфери, зокрема, освіти (14,3% працюючих у I півріччі 2007 році) та охорону здоров'я (9,4% працюючих). Протягом 2002-2006 років та I півріччя 2007 року чисельність зайнятих у цих галузях, що відносяться до бюджетної сфери, не зазнала значних змін. Це зумовлено, переважно, нормативним регулюванням мережі установ зазначених видів економічної діяльності, а також кваліфікаційною специфікою працівників.

Протягом I півріччя 2007 року за оперативними даними Харківської міської ради у м. Харкові відбувається зростання чисельності суб'єктів малого бізнесу на 233 одиниці – до 15 760 малих підприємств. На 10 тис. осіб наявного населення налічується понад 108 малих підприємств, що у 1,7 рази більше за середній показник по Україні (64 малих підприємств на 10 тис. осіб наявного населення). У малому бізнесі зайнято 99,3 тис. осіб, проти 90,5 тис. осіб у 2006 році. Відбувається також зростання протягом аналізованого періоду середньомісячної заробітної плати працівників малих підприємств на 7,4% – до 582,5 гривень, проте вона залишається удвічі нижчою за середній показник по місту в цілому. В аналізованому періоді малими підприємствами було вироблено понад 11,2% загального обсягу виробленої в цілому по місту продукції (11,5% у 2006 році).

Розвиток малого бізнесу у м. Харкові, зокрема внаслідок реалізації «Комплексної Програми підтримки розвитку малого підприємництва у м. Харкові на 2007-2008 рр.», забезпечує щорічне зростання надходжень від суб'єктів малого підприємництва до бюджету міста. А саме, у I півріччі 2007 року було забезпечено надходження єдиного податку до бюджету міста в обсязі 43,6 млн. гривень, що становить 6,8% доходної частини загального фонду бюджету міста без врахування трансфертів (37,6 млн. гривень у I півріччі 2006 року).

Середньомісячна заробітна плата працівників міста у I півріччі 2007 року, зросла на 16,7% порівняно з відповідним показником у 2006 році, та дорівнює 1 198,0 грн. Темпи зростання середньої заробітної плати в місті протягом I півріччя 2007 року, як і в попередніх періодах, були нижчим за темпи росту заробітної плати в середньому по країні. Внаслідок цього загальноукраїнський показник середньомісячної заробітної плати перевищив відповідний показник по м. Харкову на 2,3%.

Таблиця 1.3 Середньомісячна заробітна плата та обсяг заборгованості з її виплати у м. Харкові у 2002-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Середньомісячна заробітна плата по місту, гривень	405,0	494,0	610,9	802,9	1 026,8	1 198,0
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по місту, %	<i>н/д</i>	122,0	123,7	131,4	127,9	116,7
Середньомісячна заробітна плата по країні, гривень	376,4	462,0	590,0	806,2	1 041,4	1 225,0
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по країні, %	<i>н/д</i>	122,9	127,7	136,6	129,2	117,6
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду по місту, млн. гривень	н/д	н/д	14,6	9,4	25,4	53,7

Джерело Економічний департамент Харківської міської ради

Протягом I півріччя 2007 року заборгованість підприємств міста за виплатою заробітної плати, враховуючи заборгованість економічно активних підприємств та підприємств-банкрутів збільшилась, порівняно з початком року, у 2,1 рази та перебуває на високому

рівні. А саме, рівень заборгованості за виплатою заробітної плати станом на 01.07.2007 р. дорівнює 53,7 млн. гривень, або 9,5% середньомісячного фонду оплати праці підприємств м. Харкова у I півріччі 2007 року. При цьому заборгованість економічно активних підприємств протягом аналізованого періоду зростає у 2,2 рази і дорівнювала 48,9 млн. гривень, або 91,2% загального обсягу заборгованості по місту.

Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства, зайняті у промисловому комплексі міста, зокрема Харківське державне авіаційне виробниче підприємство (18,3 млн. гривень) та ДП «Завод ім. Малишева» (16,4 млн. гривень). Наявність значної суми заборгованості на цих підприємствах, зумовлена, передусім, відсутністю довгострокових контактів на виробництво продукції та несвоєчасністю розрахунків за державними замовленнями.

Протягом I півріччя 2007 року відбувається зростання середньомісячної заробітної плати за усіма основними сферами зайнятості населення м. Харкова. Позитивно на рівень середньомісячної заробітної плати в місті впливає зростання чисельності працюючих у фінансовій сфері, на яку припадає найвищий рівень оплати праці у місті протягом аналізованого періоду (Рисунок 1.2).

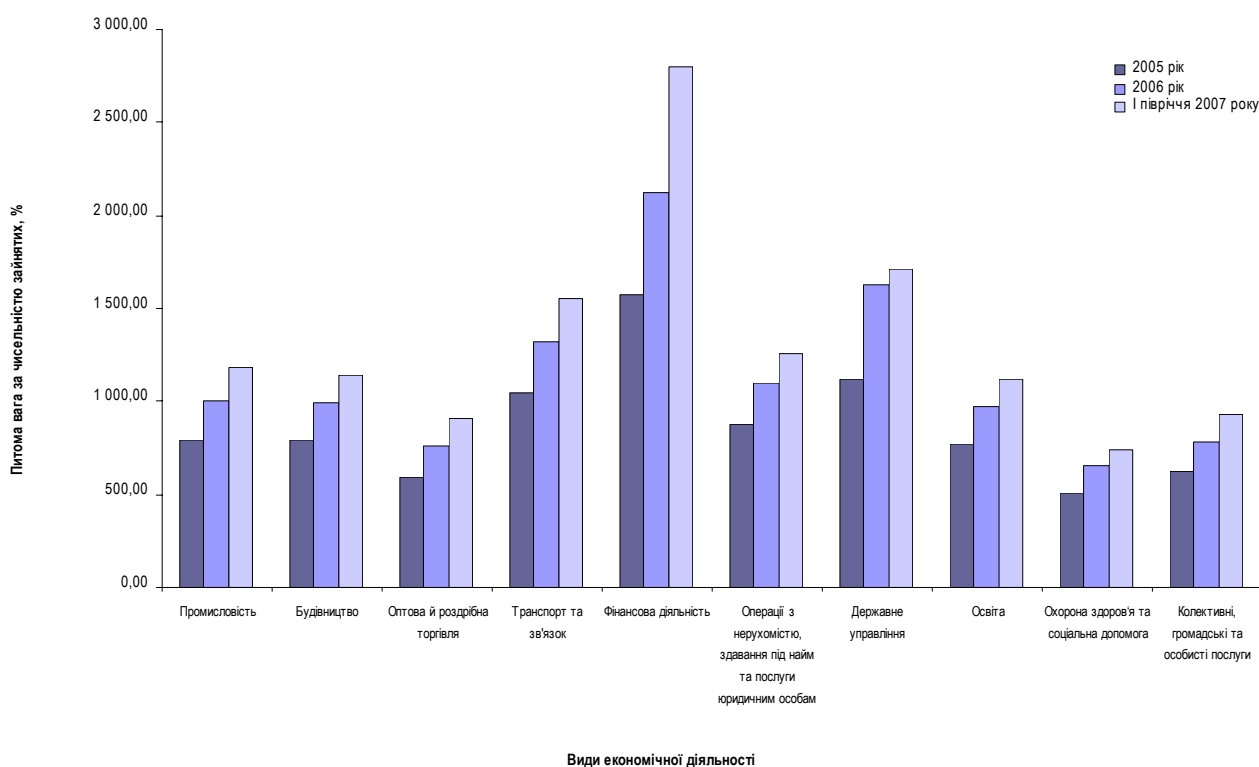

Рисунок 1.2. Середньомісячна заробітна плата штатних працівників у м. Харкові за видами економічної діяльності у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Джерело: Економічний департамент Харківської міської ради

Окрім працівників галузі «Фінансова діяльність» вищу за середню по місту заробітну плату у I півріччі 2007 року отримують зайняті за такими видами економічної діяльності:

«Державне управління», «Транспорт», «Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам».

Слід зазначити, також, високий рівень оплати праці працівників, зайнятих у сфері «Освіти», який лише на 6,8% поступається середньому рівню оплати праці по місту в цілому. Це зумовлено значною кількістю вищих навчальних закладів, які здійснюють свою діяльність на території міста, та рівень заробітної плати працівників яких традиційно вищий за рівень оплати праці освітніх установ, що утримуються за рахунок місцевого бюджету. Через значну чисельність працюючих та порівняно високий рівень оплати праці, галузь «Освіта» у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року посідає друге місце після промислового комплексу за питомою вагою у загальному обсязі фонду оплати праці працівників підприємств м. Харкова, що є базою для оподаткування податком з доходів фізичних осіб (Таблиця 1.4).

Таблиця 1.4. Розподіл фонду оплати праці працівників міста за видами економічної діяльності у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року, %

Галузі	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Промисловість	31,49	31,19	31,54
Будівництво	3,32	3,27	3,22
Оптова й роздрібна торгівля	6,10	6,14	6,24
Готелі і ресторани	0,40	0,38	0,40
Транспорт та зв'язок	13,37	13,20	13,28
у тому числі:	0,00	0,00	0,00
наземний транспорт	6,11	6,05	6,07
авіаційний транспорт	0,15	0,16	0,17
допоміжні транспортні послуги	3,59	3,54	3,61
пошта та зв'язок	3,52	3,48	3,45
Фінансова діяльність	4,96	5,22	5,90
Операції з нерухомістю, здавання під найом та послуги юридичним особам	11,48	11,24	11,00
із них дослідження та розробки	6,06	5,84	5,67
Державне управління	5,46	6,23	5,60
Освіта	13,86	13,68	13,44
Охорона здоров'я та соціальна допомога	6,24	6,25	6,05
Колективні, громадські та особисті послуги	3,18	3,15	3,19
із них діяльність у сфері відпочинку та розваг, культури та спорту	1,61	1,65	1,60
Всього по місту	100,0	100,0	100,0

Джерело: Економічний департамент Харківської міської ради

Враховуючи той факт, що податок доходів з фізичних осіб формує понад 60% доходів загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів, слід відзначити вагомий внесок промислового комплексу міста, а також галузей «Освіта», «Транспорт» та «Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам» у формування доходної частини місцевого бюджету.

Необхідно відзначити, що збереження високих темпів подальшого скорочення чисельності зайнятих у цих бюджетоформуючих галузях з високим рівнем заробітної

плати, при збереженні міжгалузевих диспропорцій у рівнях оплати праці, призведе уповільнення темпів зростання фонду оплати праці, що оподатковується. Це, у свою чергу, негативно впливатиме на темпи зростання доходної частини загального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів), понад 60% якої формує податок доходів з фізичних осіб.

Чисельність наявного населення міста Харкова протягом I півріччя 2007 року зменшилась на 6,1 тис. осіб та дорівнювала станом на 01.07.2007 р. 1 455,1 тис. осіб. У місті зберігається тенденція до зменшення кількості населення за рахунок від'ємного природного приросту, яка була сформована в попередні роки. Крім того, протягом аналізованого періоду показник механічного приросту теж набуває негативного значення, що спостерігалось і в I півріччі 2006 року, проте за результатами 2006 року, чисельність прибулих перевищила кількість мешканців, які офіційно виїхали з міста.

Протягом I півріччя 2007 року, як і в попередніх періодах, у м. Харкові зберігається стабільно високий попит на трудові ресурси, внаслідок чого відбувається зростання середньооблікової чисельності зайнятого населення (без урахування малого бізнесу), а показник зареєстрованого безробіття перебуває на нижчому за середній показник по країні рівні. Зростання чисельності зайнятого населення у м. Харкові відбувається, переважно, за рахунок створення нових робочих місць у сферах: будівництво, оптова та роздрібна торгівля та фінансова діяльність. Одночасно спостерігається зменшення чисельності зайнятих у промисловості та транспортному комплексі. Збереження високих темпів подальшого скорочення чисельності зайнятих у цих бюджетоформуючих галузях з високим рівнем заробітної плати, при збереженні міжгалузевих диспропорцій у рівнях оплати праці, призведе уповільнення темпів зростання фонду оплати праці, що оподатковується. Це, у свою чергу, негативно впливатиме на темпи зростання доходної частини загального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів), понад 60% якої формує податок доходів з фізичних осіб.

Середньомісячна заробітна плата працівників міста у I півріччі 2007 року дорівнює 1 198,0 гривень. Темпи зростання середньомісячної заробітної плати в місті протягом I півріччя 2007 року (116,7%), як і в попередніх періодах, були нижчим за темпи росту заробітної плати в середньому по країні (117,6%). Внаслідок цього загальноукраїнський показник середньомісячної заробітної плати перевищив відповідний показник по м. Харкову на 2,3%.

Протягом I півріччя 2007 року заборгованість підприємств міста за виплатою заробітної плати, враховуючи заборгованість економічно активних підприємств та підприємств-банкрутів збільшилась, порівняно з початком року, у 2,1 рази та перебуває на високому рівні і становить 9,5% середньомісячного фонду оплати праці підприємств м. Харкова в аналізованому періоді. Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства, державної форми власності, зайняті у промисловому комплексі міста.

1.2. Виробнича сфера

1.2.1. Промисловість

Промисловий комплекс міста, на підприємствах якого зайнята третина загальної чисельності зайнятого населення міста, займає важливе місце, як у формуванні та розвитку ринку праці, так і в наповненні бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Основні показники, які характеризують роботу промислового комплексу міста протягом 2004–2006 рр. та січня-липня 2007 року наведено у таблиці:

Таблиця 1.5 Основні показники промислового комплексу м. Харкова у 2002-2006 рр. та I кварталі 2007 року

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по місту, млн. грн.	7 008,1	8 113,0	н/д	11 004,4	13 135,2	7 532,2
Темпи зростання промислового виробництва по місту (до відповідного попереднього періоду), %	103,3	114,8	119,7	101,6	102,1	106,7
Темпи зростання промислового виробництва по Україні (до відповідного попереднього періоду), %	107,0	115,8	112,5	103,1	106,2	111,8
Середній обсяг реалізації промислової продукції по місту у розрахунку на одного мешканця, грн.	4 779,4	5 540,2	н/д	7 520,7	8 989,3	5 176,4
Середній обсяг реалізації промислової по Україні в розрахунку на одного мешканця, грн.	4 788,4	6 071,0	8 476,1	9 984,4	9 869,5	5 871,4

Джерело: Економічний департамент Харківської міської ради

Промисловими підприємствами міста Харкова протягом I півріччя 2007 року реалізовано продукції у відпускних цінах на суму 7 532,2 млн. гривень, що у розрахунку на одного мешканця становить 5 176,4 гривень, або 88,2% від середнього рівня по країні. Темпи зростання обсягів реалізації промислової продукції у відпускних цінах в аналізованому періоді становили 106,7%, проти аналогічного показника у I півріччі 2006 року.

Структуру промислового комплексу міста за обсягами реалізації промислової продукції та темпи зростання промислового виробництва у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року наведено в таблиці (Таблиця 1.6).

Таблиця 1.6 Структура промислового комплексу міста та темпи зростання обсягів виробництва промислової продукції в галузевому розрізі протягом 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року

Показник	Темп зростання обсягів продукції до у 2005 р. до 2004 р. у порівняних цінах, %	Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) у 2005 р. у відпускних цінах, млн. грн.	Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції у 2005 р., %	Темп зростання обсягів продукції до у 2006 р. до 2005 р. у порівняних цінах, %	Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) у 2006 р. у відпускних цінах, млн. грн.	Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції у 2006 р., %	Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) у I півр. 2007 р. у відпускних цінах, млн. грн.	Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції у I півр. 2007 р., %
Добувна промисловість	95,9	299,0	2,7	94,4	291,9	2,2	162,1	2,2
Обробна промисловість	115,3	8 952,2	81,4	104,0	10 395,2	79,1	5 634,1	74,8
харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	130,6	2 286,2	20,8	112,1	2 704,7	20,6	1 512,7	20,1
легка промисловість	125,8	228,8	2,1	113,4	286,3	2,2	211,0	2,8
виробництво деревини та виробів з деревини	95,3	20,4	0,2	103,9	24,3	0,2	16,7	0,2
целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість; видавнича справа	130,1	625,8	5,7	115,4	758,5	5,8	378,4	5,0
хімічна та нафтохімічна промисловість	111,9	836,6	7,6	96,7	936,9	7,1	523,3	6,9
виробництво коксу та продуктів нафтопереробки	82,0	220,6	2,0	191,7	112,4	0,9	60,0	0,8
виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	118,7	461,1	4,2	116,2	627,9	4,8	358,4	4,8
металургія та оброблення металу	124,9	383,6	3,5	121,0	552,5	4,2	220,2	2,9
машинобудування, ремонт та монтаж машин і устаткування	106,0	3 467,1	31,5	94,9	3 869,5	29,5	2 101,4	27,9
виробництво машин та устаткування	105,9	1 765,8	16,0	89,0	1 909,5	14,5	977,1	13,0
виробництво електричного та електронного устаткування	107,1	1 216,1	11,1	110,2	1 470,0	11,2	850,1	11,3
виробництво транспортного устаткування	104,9	485,2	4,4	83,8	490,0	3,7	274,3	3,6
інше виробництво, не віднесене до інших угруповань	103,4	421,9	3,8	99,2	522,4	4,0	251,9	3,3
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	101,6	1 753,2	15,9	102,1	2 448,0	18,6	1 736,0	23,0
Разом	114,2	11 004,4	100,0	103,6	13 135,2	100,0	7 532,2	100,0

Джерело: Економічний департамент Харківської міської ради

За результатами I півріччя 2007 року найбільшу питому вагу за обсягами реалізації промислової продукції продовжує займати машинобудівний комплекс міста. Проте через

скорочення обсягів промислового виробництва на таких провідних підприємствах як ДП «Завод ім. Малишева» та Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, питома вага галузі у загальному обсязі реалізованої підприємствами міста промислової продукції зберігає тенденцію до зменшення.

У свою чергу зберігають позитивні тенденції зростання обсягів промислового виробництва упродовж I півріччя 2007 року такі підприємства машинобудування, як: ВАТ «Турбоатом» (питома вага у загальному обсязі реалізованої продукції – 1,9%, темп зростання обсягів виробництва – 107,0%), ЗАТ «Завод "Південкабель» (4,9% загального обсягу реалізованої продукції, темп зростання обсягів виробництва – 124,9%), ТОВ «Світло шахтаря» (2,0% загального обсягу реалізованої продукції, темп зростання обсягів виробництва – 154,7%), ДП «Завод «Електроважмаш» (2,2% загального обсягу реалізованої продукції, темп зростання обсягів виробництва – 113,2%), ВАТ «Харподшипник» (1,7% загального обсягу реалізованої продукції, темп зростання обсягів виробництва – 113,6%).

Слід зазначити, що в аналізованому періоді зростання обсягів промислового виробництва по місту в цілому було забезпечене позитивною динамікою виробництва підприємств, що здійснюють розподілення електроенергії, газу та води, харчової промисловості та целюлозно-паперової промисловості. Питома вага цих галузей в загальному обсязі реалізованої промислової продукції становила 23,0%, 20,1% та 5,0%, відповідно.

Зростання цін на енергоресурси та збільшення обсягів енергоспоживання у м. Харкові зумовлює зростання протягом 2006 року та I півріччя 2007 року питомої ваги у загальному обсязі реалізованої продукції підприємств, які здійснюють діяльність у сфері виробництва та розподілення електроенергії, газу та води (з 15,9% у 2005 році до 18,6% у 2006 році та 23,0% у I півріччі 2007 року).

Протягом аналізованого періоду зростання обсягів промислового виробництва в харчовій промисловості забезпечували такі провідні підприємства, як ЗАТ «Харківська бісквітна фабрика» збільшило обсяги виробництва на 4,7% (питома вага у загальному обсязі реалізованої продукції – 1,8%), Харківське відділення ВАТ «Сан Інтербрю Україна» – на 21,4% (питома вага у загальному обсязі реалізованої продукції – 9,3%), ВАТ «Харківський молкомбінат» – на 3,1% (питома вага у загальному обсязі реалізованої продукції – 2,2%), ТОВ «Малтюрорп» – на 6,2% (питома вага у загальному обсязі реалізованої продукції – 1,5%). Знизили обсяги промислового виробництва ТОВ «Техноком» темп зростання обсягу виробленої продукції 96,5%, питома вага у загальному обсязі реалізованої продукції – 1,7%; та ТОВ «Еф-джу-фуд» (темп зростання обсягу виробленої продукції 85,9%, питома вага у загальному обсязі реалізованої продукції – 1,5%).

Промисловий комплекс міста, на підприємствах якого зайнята третина загальної чисельності зайнятого населення міста, займає важливе місце, як у формуванні та розвитку ринку праці, так і в наповненні бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Темпи зростання обсягів реалізації промислової продукції у відпускних цінах в аналізованому періоді становили 106,7%, проти аналогічного показника у I півріччі 2006 року.

В аналізованому періоді зростання обсягів промислового виробництва по місту в цілому було забезпечене, передусім, позитивною динамікою виробництва підприємств, що здійснюють розподілення електроенергії, газу та води, харчової промисловості та целюлозно-паперової промисловості. Питома вага цих галузей у загальному обсязі реалізованої промислової продукції становила 23,0%, 20,1% та 5,0%, відповідно.

За результатами I півріччя 2007 року найбільшу питому вагу за обсягами реалізації промислової продукції продовжує займати машинобудівний комплекс міста. Проте через скорочення обсягів промислового виробництва на окремих провідних підприємствах державної форми власності, питома вага галузі у загальному обсязі реалізованої підприємствами міста промислової продукції зберігає тенденцію до зменшення.

Промисловими підприємствами міста Харкова протягом I півріччя 2007 року реалізовано продукції у відпускних цінах на суму 7 532,2 млн. гривень, що у розрахунку на одного мешканця становить 88,2% від середнього рівня по країні.

1.2.2. Транспорт

Протягом I півріччя 2007 року робота транспортного комплексу міста характеризується збільшенням, проти відповідного періоду 2006 року, обсягу пасажирських перевезень (на 5,4%). Як і в попередні періоди найбільшу питому вагу у структурі пасажирських перевезень м. Харкова займає електротранспорт та метрополітен (Таблиця 1.7).

Таблиця 1.7 Перевезення пасажирів за видами транспорту загального користування у м. Харкові, тис. осіб

Показник	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання у I півр. 2007 р. до I півр. 2006 р., %
метрополітен	262,9	277,4	288,3	293,1	148,0	93,1
міський електротранспорт	272,6	264,4	269,4	269,8	136,9	113,3
автотранспорт	68,9	78,8	84,1	82,2	41,8	123,2
Разом	604,4	620,6	641,8	645,1	326,7	105,4

Джерело: Дані Харківської міської ради

У зв'язку з тим, що оновлення рухомого складу міського електротранспорту у м. Харкові не проводилось з 1997 року, та зважаючи на те, що переважна кількість пасажирів перевозиться електротранспортом, за рішенням Харківської міської ради було надано згоду на придбання ХКП «Міськелектротранс» за договором фінансового лізингу на термін 5 років 90 односекційних тролейбусів та 10 односекційних трамвайних вагонів. За умовами договору сума усіх лізингових платежів, з урахуванням подорожчання предмету лізингу, протягом усього терміну дії угоди становить 120 247,4 тис. гривень. Станом на 01.07.2007 р. підприємство отримало 53 тролейбуси та 10 трамваїв.

За рахунок бюджету м. Харкова у I півріччі 2007 року було профінансовано 8,0 млн. гривень на сплату лізингових платежів ХКП «Міськелектротранс». Крім того, було перераховано 20,0 млн. гривень на фінансову підтримку ХКП «Міськелектротранс» та 24,8 млн. гривень за рахунок субвенції з Державного бюджету на компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян метрополітеном, електротранспортом та автотранспортом.

Здійснюються, також капіталовкладення за рахунок субвенцій з Державного бюджету на подовження будівництва метрополітену (фактично надійшло 25,0 млн. гривень у 2006 році та 18,8 млн. гривень у I півріччі 2007 року) та субвенції придбання вагонів для міського електротранспорту у рамках реалізації Програми розвитку міського електротранспорту на 2006-2015 рр., схваленої Кабінетом Міністрів України (фактично надійшло 15,0 млн. гривень у 2006 році та 0,2 млн. гривень у I півріччі 2007 року).

Протягом I півріччя 2007 року робота транспортного комплексу міста характеризується збільшенням, проти відповідного періоду 2006 року, обсягу пасажирських перевезень (на 5,4%). Як і в попередні періоди, найбільшу питому вагу у структурі пасажирських перевезень м. Харкова займає електротранспорт та метрополітен.

У зв'язку з тим, що оновлення рухомого складу міського електротранспорту у м. Харкові не проводилось з 1997 року, та зважаючи на те, що переважна кількість пасажирів перевозиться електротранспортом, за рішенням Харківської міської ради було надано згоду на придбання ХКП «Міськелектротранс» за договором фінансового лізингу на термін 5 років 90 односекційних тролейбусів та 10 односекційних трамвайних вагонів. Станом на 01.07.2007 р. підприємство вже отримало 53 тролейбуси та 10 трамваїв.

1.3. Інвестиційна активність та зовнішньоекономічна діяльність

1.3.1. Інвестиції в основний капітал

Протягом останніх п'яти років темпи зростання капіталовкладень в економіку м. Харкова не мають сталої динаміки. Зокрема, на відміну від 2005 року, коли відбулося скорочення, порівняно із попереднім періодом, обсягу інвестицій в основний капітал, освоєних підприємствами, за результатами 2006 року темпи зростання цього показника становили 149,1%. У I півріччі 2007 року зберігаються тенденції до зростання капіталовкладень, а саме обсяги освоєних інвестицій в основний капітал становлять 112,5% до відповідного показника у I півріччі 2006 року (Таблиця 1.8).

Таблиця 1.8 Обсяги інвестицій в основний капітал у м. Харкові у 2002-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Інвестиції в основний капітал, всього млн. грн.	1 393,0	1 820,0	3 032,8	2 907,1	4 333,5	3 981,7
Темпи росту обсягу інвестицій в основний капітал в м. Харкові до попереднього року (відповідного періоду), %	121,9	130,7	166,6	95,9	149,1	112,5
Темпи росту обсягу інвестицій в основний капітал в країні до попереднього року (відповідного періоду), %	108,9	137,2	148,4	123,0	134,5	154,2
Обсяг інвестицій в основний капітал у розрахунку на 1 мешканця в м. Харкові, гривень	950,0	1 242,8	2 070,6	1 986,8	2 965,7	2 736,4
Обсяг інвестицій в основний капітал у розрахунку на 1 мешканця в середньому по країні, гривень	775,2	1 071,2	1 601,4	1 983,7	2 685,2	1 291,1

Джерело: Економічний департамент Харківської міської ради

Основним напрямком капітальних вкладень протягом аналізованого періоду залишається промисловий комплекс міста, підприємства якого традиційно є основними споживачами інвестиційних ресурсів. Слід зауважити, що рівень інвестиційної активності підприємств міста залежить від їхнього фінансового стану. Значні обсяги інвестицій в основний капітал у I півріччі 2007 року були освоєні підприємствами харчової промисловості (11,5% загальноміського обсягу), з виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції (11,5%), добувної промисловості (8,5%), машинобудівного комплексу (3,5%).

Про зростання інвестиційної активності у м. Харкові свідчить, також, збільшення у I півріччі 2007 року обсягів виконаних будівельних робіт, у тому числі житлового будівництва (Таблиця 1.9).

Таблиця 1.9 Основні показники будівельної діяльності у м. Харкові у 2002-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання у I півр. 2007р. до I півр. 2006р., %
Виконання робіт будівельної діяльності, млн. грн.	290,5	385,1	621,0	668,1	1 010,0	537,5	104,0
Введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м	158,3	137,8	135,0	191,4	235,4	40,4	104,7
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення по місту Харкову, кв. м	108,0	94,1	92,2	130,8	161,1	27,8	н/д
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м. (в середньому по Україні)	126,5	135,0	160,0	166,5	185,0	84,9	124,5

Джерело: Дані Харківської міської ради

Капіталовкладення у житлове будівництво у I півріччі 2007 року зросли на 51,6% порівняно з відповідним періодом 2006 року та їхня питома вага у загальному обсязі інвестицій в основний капітал становила 15,2%. Протягом аналізованого за рахунок усіх джерел фінансування в м. Харкові в експлуатацію введено 40,4 тис. кв. м житла, що на 4,7% перевищує площу житла, введену у I півріччі 2006 року. Проте протягом аналізованого періоду обсяги введеного до експлуатації житла у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення залишаються меншими за середній показник по країні в цілому.

Протягом останніх п'яти років темпи зростання капіталовкладень в економіку м. Харкова не мають сталої динаміки. Зокрема, на відміну від 2005 року, коли відбулося скорочення, порівняно із попереднім періодом, обсягу інвестицій в основний капітал, освоєних підприємствами, темпи зростання цього показника за результатами 2006 року становили 149,1%. У I півріччі 2007 року зберігаються тенденції до зростання капіталовкладень, а саме обсяги освоєних інвестицій в основний капітал становлять 112,5% до відповідного показника у I півріччі 2006 року.

Основним напрямком капітальних вкладень протягом аналізованого періоду залишається промисловий комплекс міста, підприємства якого традиційно є основними споживачами інвестиційних ресурсів. Зокрема, значні обсяги інвестицій в основний капітал у I півріччі 2007 року були освоєні підприємствами харчової промисловості (11,5% загальноміського обсягу), з виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції (11,5%), добувної промисловості (8,5%), машинобудівного комплексу (3,5%).

Капіталовкладення у житлове будівництво у I півріччі 2007 року зросли на 51,6% порівняно з відповідним періодом 2006 року, та їхня питома вага у загальному обсязі інвестицій в основний капітал становила 15,2%. Протягом аналізованого періоду за рахунок усіх джерел фінансування в м. Харкові в експлуатацію введено 40,4 тис. кв. м житла, що на 4,7% перевищує площу житла, введено у I півріччі 2006 року. Проте протягом аналізованого періоду обсяги введеного до експлуатації житла у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення залишаються меншими за середній показник по країні в цілому.

1.3.2. Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 856,2 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця на 13,2% більше за середній показник по країні. При цьому, протягом I півріччя 2007 року обсяг залучених коштів іноземних інвесторів збільшився на 8,2%.

Таблиця 1.10 Основні показники інвестиційної діяльності м. Харкова у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показник	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Обсяг, млн. дол. США (на кінець періоду)	371,8	791,0	856,2
Темп росту до попереднього періоду, %	<i>н/д</i>	212,7	108,2
Темп росту до попереднього періоду в середньому по країні %	181,0	129,4	114,1
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Україна), дол. США	348,9	454,2	519,9
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Харків), дол. США	254,1	541,3	588,4

Джерело: Дані Харківської міської ради

Прямі іноземні інвестиції надійшли з 18 країн світу. Найбільша питома вага за обсягами вкладень капіталу за період здійснення інвестиційної діяльності припадає на Францію

(Таблиця 1.11), що пов'язано зі збільшенням у 2006 році обсягу іноземного капіталу, залученого у фінансову сферу.

Таблиця 1.11 Географічна структура прямих іноземних інвестицій у м. Харкові у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показник	Обсяг станом на 01.01.2006 року, млн. дол. США	Питома вага у 2005 році, %	Обсяг станом на 01.01.2007 року, млн. дол. США	Питома вага у 2006 році, %	Обсяг станом на 01.07.2007 року, млн. дол. США	Питома вага у півріччі 2007 року, %
Франція	18,3	4,9	468,8	59,3	507,5	59,3
Сполучене королівство	62,1	16,7	72,7	9,2	94,8	11,1
В'єтнам	16,6	4,5	19,3	2,4	17,5	2,0
Нідерланди	22,1	5,9	15,1	1,9	15,8	1,8
Кіпр	77,9	21,0	66,9	8,5	76,4	8,9
США	35,6	9,6	37,4	4,7	41,1	4,8
Російська Федерація	25,3	6,8	27,3	3,4	28,7	3,4
Польща	1,5	0,4	12,1	1,5	15,4	1,8
Інші	112,3	30,2	71,5	9,0	59,1	6,9
Всього	371,8	100,0	791,0	100,0	856,2	100,0

Джерело: Дані Харківської міської ради

На сьогодні найпривабливішою для іноземного інвестування у м. Харкові є фінансова діяльність, про що свідчить надходження значних обсягів інвестиційних ресурсів у цю галузь у 2006 році. Значні обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені, також підприємствами промислового комплексу, сільського господарства підприємствами, що здійснюють операції з нерухомим майном, орендою, інжинірингом та надають послуги підприємцям (Рисунок 1.3).

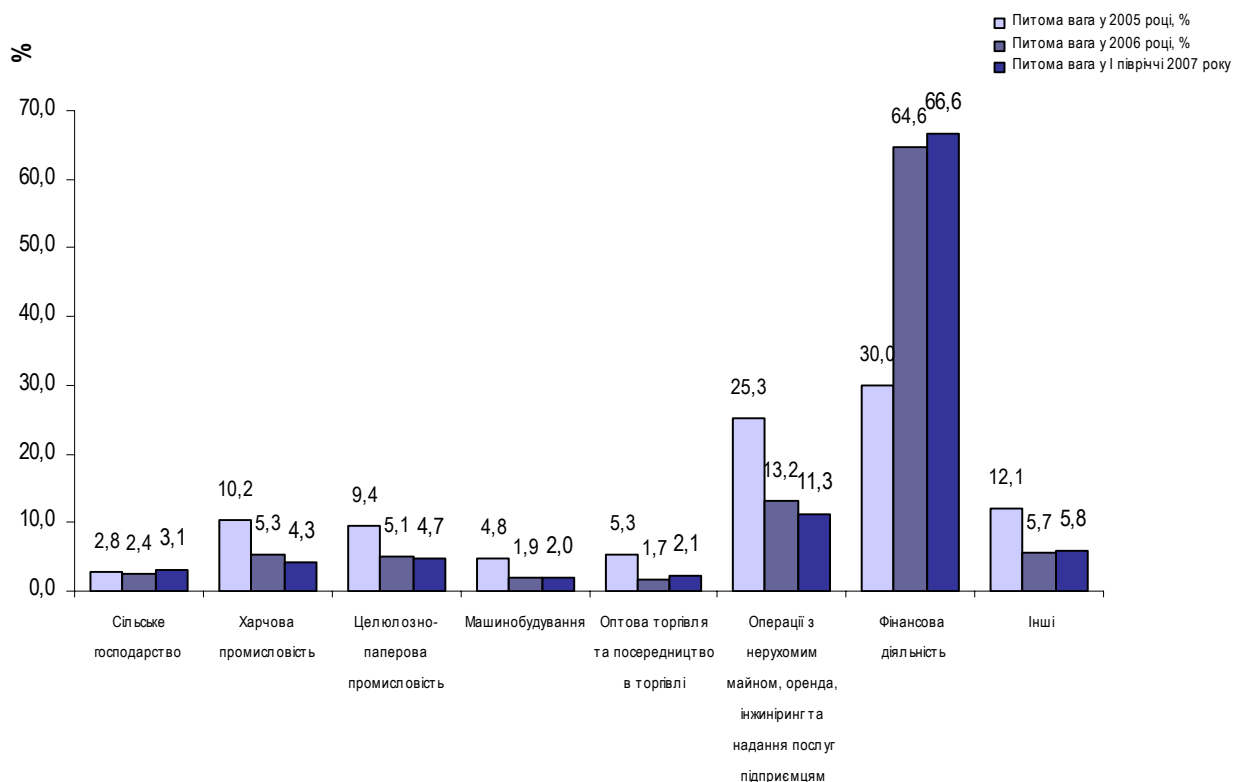

Рисунок 1.3 Структура прямих іноземних інвестицій у м. Харкові за видами економічної діяльності у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Джерело: Дані Харківської міської ради

Станом на 01.07.2007 р. Харківською інвестиційною Радою затверджено 42 інвестиційні проекти загальною вартістю 291,4 млн. доларів США, з яких 54,7 млн. доларів США (18,8%) становлять іноземні інвестиції. У звітному періоді у рамках спеціального режиму інвестиційної діяльності на території м. Харкова було залучено інвестицій на суму 1,0 млн. доларів США, що утричі менше, ніж у відповідному періоді 2006 року.

Слід вказати, що внесені 01.04.2005 р. зміни до закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» суттєво змінили умови господарювання для суб'єктів підприємницької діяльності у рамках спеціального режиму інвестиційної діяльності, що призвело до ускладнення подальшої реалізації проектів. Зокрема, підприємствами, що діють у рамках спеціального режиму інвестиційної діяльності у I півріччі 2007 року було реалізовано продукції на суму 657,9 млн. гривень (на 15,3% менше, проти показника у I півріччі 2006 року), до бюджетів усіх рівнів сплачено 44,7 млн. гривень (на 28,0% менше, проти показника у I півріччі 2006 року).

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 856,2 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця на 13,2% більше за середній показник по країні. При цьому, протягом I півріччя 2007 року обсяг залучених коштів іноземних інвесторів збільшився на 8,2%.

Найбільша питома вага за обсягами вкладень капіталу за період здійснення інвестиційної діяльності припадає на Францію, що пов'язано з збільшенням у 2006 році обсягу іноземного капіталу, залученого у фінансову сферу. Значні обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені, також підприємствами промислового комплексу, сільського господарства, підприємствами, що здійснюють операції з нерухомим майном, орендою, інжинірингом та надають послуги підприємцям.

1.3.3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

Протягом I півріччя 2007 року обсяг зовнішнього товарообороту міста Харкова, порівняно із показником у відповідному попередньому періоді, зростає на 19,1% – до 1 113,5 млн. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця на в 1,6 рази менше за середній показник по країні. Зміни у структурі зовнішньоторговельного товарообороту наведено у таблиці (Таблиця 1.12).

Таблиця 1.12 Структура зовнішньоторговельного товарообороту в 2002-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показники	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання у I півр. 2007 р. до I півр. 2006 р., %
Зовнішньоторговельний товарообіг, млн. доларів США	811,4	1 011,2	1 247,2	1 719,6	1 965,8	1 113,5	119,0
Експорт товарів, млн. дол. США	342,3	397,1	564,6	640,4	716,2	417,0	125,9
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообігу, %	42,2	39,3	45,3	37,2	36,4	37,4	105,8
Імпорт товарів, млн. дол. США	469,1	614,1	682,6	1 079,2	1 249,6	696,5	115,2
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообігу, %	57,8	60,7	54,7	62,8	63,6	62,6	96,8
Сальдо зовнішньоторговельного товарообігу, млн. доларів США	-126,8	-217,0	-118,0	-438,8	-533,4	-279,5	102,2
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	0,7	0,6	0,8	0,6	0,6	0,6	109,3

Джерело: Департамент міжнародного співробітництва Харківської міської ради

Протягом 2002-2006 рр. постійне зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту забезпечувалось високими темпами зростання імпортової складової, внаслідок чого сальдо зовнішньоторговельного товарообороту має від'ємне значення. У I півріччі 2007 року темпи зростання експорту перевищили темпи зростання імпорту, проте коефіцієнт покриття імпорту експортом залишився на рівні 0,6.

У I півріччі 2007 року основними країнами-партнерами у зовнішньоторговельних операціях підприємств м. Харкова були: Російська Федерація (55,3% експортних поставок, 37,9% – імпорتنних), Казахстан (8,9% експортних поставок) та Німеччина (9,4% загального обсягу імпорту).

Переважний обсяг експортних поставок забезпечує машинобудівний комплекс міста. А саме, протягом I півріччя 2007 року у товарній структурі експорту найбільшу питому вагу займають промислове устаткування (24,2% загального обсягу експорту підприємств

м. Харкова) та електричні машини та устаткування (15,1%). Товарна структура імпорту товарів представлена продукцією машинобудування та харчової промисловості промисловості, зокрема підприємствами міста було імпортовано протягом I півріччя 2007 року: промислове устаткування (18,3% загального обсягу імпорту), засоби наземного транспорту (7,3%), тютюн (11,3%), пластмаси та вироби з них (10,4%).

Протягом I півріччя 2007 року обсяг зовнішнього товарообороту міста Харкова, порівняно із показником у відповідному попередньому періоді, зростає на 19,1% – до 1 113,5 млн. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця в 1,6 рази менше за середній показник по країні. Протягом 2002-2006 рр. постійне зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту забезпечувалось, передусім, високими темпами зростання імпортової складової, внаслідок чого сальдо зовнішньоторговельного товарообороту має від’ємне значення. У I півріччі 2007 року темпи зростання експорту перевищили темпи зростання імпорту, проте коефіцієнт покриття імпорту експортом залишився на рівні 0,6.

У I півріччі 2007 року основними країнами-партнерами у зовнішньоторговельних операціях підприємств м. Харкова були: Російська Федерація (55,3% експортних поставок, 37,9% – імпортих), Казахстан (8,9% експортних поставок) та Німеччина (9,4% загального обсягу імпорту). Переважний обсяг експортних поставок забезпечує машинобудівний комплекс міста. Товарна структура імпорту товарів представлена продукцією машинобудування та харчової промисловості.

1.4. Невиробничий сектор

1.4.1. Торгівля і громадське харчування

Протягом 2002-2006 рр. у м. Харкові зберігалася чітка тенденція до збільшення обсягів роздрібного товарообороту торгової мережі (з врахуванням ресторанного господарства). У I півріччі 2007 року обсяг роздрібного товарообороту торгової мережі (з врахуванням ресторанного господарства), за попередніми даними Харківської міської ради, становив 4 700,0 млн. гривень, що у розрахунку на 1 мешканця у 2,1 рази вище за відповідний середній показник по країні в цілому.

Таблиця 1.13 Основні показники розвитку споживчого ринку у м. Харкові у 2002-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Роздрібний товарообіг, всього млн. грн.	2 466,3	3 204,1	4 050,0	5 948,3	7 892,6	4 200,0
Темпи росту роздрібного товарообігу в м. Харкові до попереднього року, %	115,8	129,9	126,4	146,9	132,7	130,0
Темпи росту роздрібного товарообігу в країні до попереднього року, %	114,8	120,5	120,0	123,0	125,3	123,8
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в м. Харкові, гривень	1 682,0	2 188,0	2 765,1	4 065,3	5 401,5	3 230,0
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в країні, гривень	816,8	1 027,1	1 390,4	1 958,3	2 651,2	1 553,4

Джерело: Дані Харківської міської ради

Зростанню попиту на споживчі товари у м. Харкові сприяє збільшення доходів населення, зростання чисельності зайнятого населення, а також підвищення вимог покупця до торговельної мережі, яке відображується збільшенням питомої ваги організованих місць торгівлі. У I півріччі 2007 року, як і в попередніх періодах, зберігається тенденція до розширення торгової мережі в місті та, відповідно, збільшення обсягу роздрібного товарообороту, що обліковується.

На сьогодні у м. Харкові у сфері торгівлі та громадського харчування здійснюють діяльність 3202 підприємств торгівлі, 2358 підприємств ресторанного господарства, 3513 підприємств побутового обслуговування населення, ринків та торговельних майданчиків – 62 од. на 42,2 тис. торгових місць. У I півріччі 2007 року було відкрито 31 магазин, 48 об'єктів ресторанного господарства, 136 об'єктів побутового обслуговування населення.

У місті здійснюються заходи щодо недопущення несанкціонованої торгівлі. Зокрема, на ринках і торговельних майданчиках виділено 2,1 тис. торговельних місць для малозабезпечених громадян без оплати вартості послуг. За рахунок розширення мережі додатково створено 1,7 тис. робочих місць. Крім того здійснюється демонтаж незаконно встановлених малих архітектурних форм.

За I півріччя до міського бюджету м. Харкова за рахунок видачі дозволів на право розміщення об'єктів торгівлі та ресторанного господарства, видачі дозволів на виставкові заходи та від ринкового збору надійшло 14,2 млн. гривень, що на 3,7 % більше, ніж у відповідному періоді 2006 року.

Протягом 2002-2006 рр. у м. Харкові зберігалася чітка тенденція до збільшення обсягів роздрібного товарообороту торгової мережі (з врахуванням ресторанного господарства). У I півріччі 2007 року обсяг роздрібного товарообороту торгової мережі (з врахуванням ресторанного господарства), за попередніми даними Харківської міської ради, становив 4 700,0 млн. гривень, що у розрахунку на 1 мешканця у 2,1 рази вище за відповідний середній показник по країні в цілому.

Зростанню попиту на споживчі товари у м. Харкові сприяє збільшення доходів населення, зростання чисельності зайнятого населення, а також підвищення вимог покупця до торговельної мережі, яке відображується збільшенням питомої ваги організованих місць торгівлі. У I півріччі 2007 року, як і в попередніх періодах, зберігається тенденція до розширення торгової мережі в місті та, відповідно, збільшення обсягу роздрібного товарообороту, що обліковується.

За I півріччя 2007 року до міського бюджету м. Харкова за рахунок видачі дозволів на право розміщення об'єктів торгівлі та ресторанного господарства, видачі дозволів на виставкові заходи та від ринкового збору надійшло 14,2 млн. гривень, що на 3,7 % більше, ніж у відповідному періоді 2006 року.

1.4.2. Житлове та комунальне господарство міста

У 2007 році, як і протягом попередніх періодів, у м. Харкові залишаються актуальними проблеми наявності значної суми заборгованості споживачів за житлово-комунальні послуги, необхідності поліпшення фінансового стану підприємств, які забезпечують життєдіяльність міста, шляхом впровадження економічно-обґрунтованих тарифів на житлові та комунальні послуги, та значних капітальних вкладень у відновлення інженерної інфраструктури та капітальний ремонт житлового фонду та інших об'єктів житлово-комунального господарства.

Технічний стан житлового фонду м. Харкова, зважаючи на те, що переважна частина будинків, що перебувають у комунальній власності міста, була введена в експлуатацію до 1970 року, характеризується високим коефіцієнтом зносу (50%). Таким чином, на сьогоднішній день, житловий фонд міста потребує значних капітальних вкладень на проведення ремонтних робіт.

Протягом аналізованого періоду у м. Харкові продовжено реалізацію міської «Програми реформування житлово-комунального господарства на 2003-2010 рр.». У рамках цієї програми було створено КП «Харківміськліфт» для обслуговування та оперативного ремонту ліфтів у житлових будинках м. Харкова, КП «Харківблагоустрій» та КП «Жилкомсервіс» для забезпечення єдиного розрахункового центру за житлово-комунальні послуги та з метою забезпечення ефективного управління житловим фондом комунальної власності територіальної громади м. Харкова. Крім того, з метою поліпшення фінансового стану підприємств, що надають послуги з утримання, обслуговування, поточного та капітального ремонту житлового фонду, за рішенням Харківської міської ради цим підприємствам було надано пільги на сплату податку на землю у розмірі 99 % від суми, що надходить до бюджету м. Харкова. Кошти, вивільнені в результаті надання пільг, спрямовуються на поточний ремонт житлового фонду.

Протягом 2006 року було переглянуто тарифи на послуги житлово-комунальних підприємств. На сьогодні введені в дію диференційовані тарифи за даними Харківської міської ради на 100% відшкодовують витрати з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій. При цьому рівень проплати населенням спожитих послуг значно знизився та у I півріччі 2007 року він становив 62,3% від нарахованої суми, що призводить до збільшення обсягу новоутворених боргів. Порівняно з аналогічним періодом минулого року заборгованість населення за квартирною платою збільшилась на 79,3% – до 56,3 млн. гривень, з яких 34,9 млн. гривень – заборгованість, термін якої перевищує 3 місяці (Таблиця 1.14).

Таблиця 1.14 Показники діяльності комунальних підприємств м. Харкова, протягом 2006 року та I півріччя 2007 року

Показник	Теплопостачання та гаряче водопостачання	Водопостачання	Водовідведення	Утримання прибудинкових територій та будинків	Разом
Загальний обсяг заборгованості населення за надання послуг станом на 01.07.2007 року	270,6	53,9	31,0	56,3	411,8
у тому числі прострочена заборгованість (більше 3-х місяців)	32,1	36,6	17,5	34,9	121,1
Рівень покриття тарифами собівартості надання послуг для населення у IV кварталі 2006 року, %	100,0	99,9	34,5	46,4	X
Рівень покриття тарифами собівартості надання послуг для населення у I півріччі 2007 року, %	100,0	90,5	52,2	100,0	X
Ступінь проплати населення за послуги у IV кварталі 2006 року, %	56,2	76,0	85,3	115,2	X
Ступінь проплати населення за послуги у I півріччі 2007 року, %	94,0	84,1	87,4	62,3	X

Джерело: Дані Харківської міської ради

Зростання цін на енергоносії, питома вага яких у витратах підприємств, що надають послуги з теплопостачання та гарячого водопостачання складає 74,8%, призвело до необхідності підвищення тарифів на ці послуги протягом 2006 року та I півріччя 2007 року. Станом на 01.07.2007 р. рівень покриття тарифами собівартості послуг з теплопостачання та гарячого водопостачання становив 100%, при цьому рівень проплати населенням спожитих послуг у I півріччі 2007 року становив 94,0% від нарахованої суми.

На сьогодні чинні тарифи на водопостачання та водовідведення відшкодовують витрати, пов'язаних з виробництвом та наданням зазначених послуг населенню, на 95,0% та 52,2%, відповідно. Рівень проплати населенням спожитих послуг у I півріччі 2007 року становить 84,1% від нарахованої суми за послуги водопостачання та 87,1% за послуги з водовідведення. При цьому, у 2007 році міська рада планує збільшити тарифи за водовідведення до рівня, що повністю відшкодуватиме собівартість їх надання.

Відсутність діючих економічно-обґрунтованих тарифів на послуги та необхідність значних капітальних вкладень на оновлення інженерних мереж призводять до додаткових втрат з місцевого бюджету на фінансування комунальних підприємств, які забезпечують життєдіяльність міста. З метою залучення інвестицій у комунальну сферу та модернізації надання послуг з використанням ресурсозберігаючих технологій Харківська міська рада прийняла рішення про надання у концесію майна КП «Виробничо-технологічне підприємство «Вода», КП «Харківкомуночиствод», КП «Харківські теплові мережі», КП «Міжнародний аеропорт Харків» та Харківського комунального підприємства «Міськелектротранс». Наразі проводяться переговори із інвестором, у тому числі іноземними, щодо їх участі у тендерній процедурі з відбору найкращої пропозиції.

У 2007 році, як і протягом попередніх періодів, у м. Харкові залишаються актуальними проблеми наявності значної суми заборгованості споживачів за житлово-комунальні послуги, необхідності поліпшення фінансового стану підприємств, які забезпечують життєдіяльність міста, шляхом впровадження економічно-обґрунтованих тарифів на житлові та комунальні послуги, та значних капітальних вкладень у відновлення інженерної інфраструктури та капітальний ремонт житлового фонду та інших об'єктів житлово-комунального господарства.

Підвищення у 2006-2007 рр. тарифів на теплопостачання та гаряче водопостачання, утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, а також на водопостачання та водовідведення не надає можливості комунальним підприємствам міста у повному обсязі покривати витрати, пов'язані з виробництвом та наданням зазначених послуг. Крім того, значні темпи зростання плати за комунальні послуги призводять до низького рівня оплати населенням спожитих послуг, тобто до зростання обсягу новоутворених боргів. Загальний рівень заборгованості населення за житлово-комунальні послуги становить 411,8 млн. гривень станом на 01.07.2007 р., з яких 121,1 млн. гривень – заборгованість, термін якої перевищує 3 місяці.

Протягом аналізованого періоду у м. Харкові продовжено реалізацію міської «Програми реформування житлово-комунального господарства на 2003-2010 рр.». У рамках цієї програми було створено КП «Харківміськліфт» для обслуговування та оперативного ремонту ліфтів у житлових будинках м. Харкова, КП «Харківблагоустрій» та КП «Жилкомсервіс» для забезпечення єдиного розрахункового центру за житлово-комунальні послуги. З метою залучення інвестицій у комунальну сферу Харківська міська рада прийняла рішення про надання у концесію майна КП «Виробничо-технологічне підприємство «Вода», КП «Харківкомуночиствод», КП «Харківські теплові мережі», КП «Міжнародний аеропорт Харків» та Харківського комунального підприємства «Міськелектротранс».

2. Комунальна власність міста

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів територіальним громадам сіл, селищ, міст, районів у містах належить право комунальної власності на такі об'єкти:

- рухоме і нерухоме майно;
- доходи місцевих бюджетів та інші кошти;
- земля та природні ресурси;
- комунальні підприємства;
- частки власності у майні приватизованих підприємств;
- житловий фонд та нежитлові приміщення;
- заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування;
- інше комунальне майно і майнові права, рухомі та нерухомі об'єкти, визначені відповідно до закону як об'єкти права комунальної власності, а також кошти, отримані від їх відчуження.

Харківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. За рішенням ради виконуються усі майнові операції, у тому числі об'єкти права комунальної власності можуть передаватися у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, надаватися в оренду, продаватися та купуватися, використовуватись як застава. Міська рада вирішує також питання відчуження об'єктів права комунальної власності та визначає доцільність, порядок та умови відчуження. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до місцевого бюджету і спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетом розвитку.

2.1. Земельні ресурси

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення, місто постійно здійснює продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1 Обсяг надходжень від реалізації землі протягом 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Роки	Кількість проданих земельних ділянок	Загальна площа земельних ділянок, які були продані, га	Вартість продажу, тис. грн.
2005 рік	11,0	3,8	3 770,1
2006 рік	14,0	24,0	10 110,3
I півріччя 2007р., усього	1,0	0,1	89,6
у т.ч. через аукціони	-	-	-

Джерело: Дані Харківської міської ради

У I півріччі 2007 року було продано 1 земельну ділянку шляхом викупу вартістю 89,6 тис. гривень. В аналізованому періоді фактичний обсяг доходів бюджету м. Харкова від продажу земель несільськогосподарського призначення становив 25,0 млн. гривень, що було забезпечено надходження коштів за ділянки, приватизовані у попередніх періодах із розстрочкою платежу. З метою урахування інтересів територіальної громади з одного боку та покупців земельних ділянок з іншого боку Харківською міською радою було розроблене положення про проведення земельних аукціонів. Земельний аукціон за новим положенням, на який готуються пропозиції по 10 ділянкам, планується провести у лютому 2008 року.

Надходження від орендної плати за землю до бюджету міста у I півріччі 2007 року становили 57,2 млн. гривень, що в 1,9 рази більше, ніж у відповідному попередньому бюджетному періоді. Станом на 01.07.2007 р. в оренді перебувають 1689 га земель м. Харкова. У 2007 році за рішенням Харківської міської ради з метою удосконалення порядку визначення розмірів орендної плати при укладанні договорів оренди земельних ділянок було внесено зміни у «Тимчасове положення про порядок визначення розмірів орендної плати при укладанні договорів оренди землі у м. Харкові». Орендні ставки протягом I півріччя 2007 року не змінювалися.

Харківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. Надходження від орендної плати за землю до бюджету міста у I півріччі 2007 року становили 57,2 млн. гривень, що в 1,9 рази більше, ніж у відповідному попередньому бюджетному періоді. Орендні ставки протягом I півріччя 2007 року не змінювалися.

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення, місто постійно здійснює продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення. У I півріччі 2007 року було продано 1 земельну ділянку та фактичний обсяг доходів бюджету м. Харкова від продажу земель несільськогосподарського призначення становив 25,0 млн. гривень, що було забезпечено надходженням коштів за ділянки, приватизовані у попередніх періодах із розстрочкою платежу.

2.2. Комунальна власність

У комунальній власності міста перебуває 432 підприємства, установи та організації і майно балансовою вартістю 18,8 млрд. гривень, що на 22,4 % більше, ніж на 01.01.2007 р. Збільшення комунальної власності міста щороку відбувається, в основному, за рахунок прийому відомчого житлового фонду. У I півріччі 2007 року до комунальної власності територіальної громади прийнято 400 інвентарних об'єктів загальною вартістю 77,6 млн. гривень, у тому числі 86 житлових будинків загальною площею 32,8 тис. кв. м.

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення місцевого бюджету, місто щорічно виставляє на приватизацію майно, яке перебуває у комунальній власності. У I півріччі 2007 року було приватизовано шляхом викупу 35 об'єктів загальною площею 56,8 тис. кв. м та вартістю 7 258,0 тис. гривень, з яких до міського бюджету вже надійшло 5 354,5 тис. гривень. Приватизація об'єктів комунальної власності територіальної громади м. Харкова шляхом продажу на аукціоні у I півріччі 2007 року не відбувалась (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.2 Обсяг надходжень від приватизації комунального майна протягом 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року

Роки	Кількість об'єктів	Загальна площа об'єктів комунальної власності, які були приватизовані, кв. м	Вартість продажу (з урахуванням ПДВ), тис. грн.
2005 рік	н/д	н/д	56 047,8
2006 рік	276,0	56 800,0	51 710,7
у т.ч. через аукціони	-	-	-
I півріччя 2007р., усього	35,0	6 646,7	7 258,0
у т.ч. через аукціони	-	-	-

Джерело: Дані Харківської міської ради

Станом на 01.07.2007 р. кількість діючих договорів оренди комунальної власності територіальної громади м. Харкова складає 2763 договорів (2 811 договорів станом на 01.07.2007 р.), за якими площа переданих в оренду об'єктів становить 554,1 тис. кв. м (557,9 тис. кв. м станом на 01.07.2007 р.). При цьому у I півріччі 2007 року було укладено 2 договори оренди. За оренду майна комунальної власності до міського бюджету перераховано кошти в сумі 12,4 млн. гривень. Порівняно з аналогічним періодом 2006 року загальна сума надходжень збільшилась на 1,6 млн. гривень, або майже на 15%.

Орендна плата за користування майном комунальної власності територіальної громади м. Харкова розраховується на підставі Методики розрахунку та порядку використання плати за оренду майна, що знаходиться в комунальній власності, затвердженої рішенням Харківської міської ради 30.03.2000 р. На сьогодні готується проект Методики розрахунку та порядку використання плати за оренду майна, що знаходиться в комунальній власності територіальної громади м. Харкова.

У комунальній власності міста знаходиться 432 підприємства, установи та організації і майно балансовою вартістю 18,8 млрд. гривень, що на 22,4 % більше, ніж на 01.01.2007 р. Збільшення комунальної власності міста щороку відбувається, переважно, за рахунок прийому відомчого житлового фонду.

Важливим джерелом надходжень до бюджету міста є надходження від надання цілісних майнових комплексів та іншого комунального майна в оренду. За оренду майна комунальної власності до міського бюджету у I півріччі 2007 року перераховано кошти в сумі 12,4 млн. гривень, що на 15% більше, ніж в аналогічному періоді 2006 року. Приватизація об'єктів комунальної власності територіальної громади м. Харкова у I півріччі 2007 року провадилась шляхом викупу, продажів на аукціоні не відбувалось.

3. Бюджет міста

3.1. Агрегований бюджет міста Харкова протягом 2004-2006 рр. та I півріччя 2007 року

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Харкова, бюджет було представлено у форматі бюджетного балансу у таблиці (Таблиця 3.1). Агрегований бюджет міста Харкова за 2004-2006 рр. та I півріччя 2007 року наведено у Додатку до рейтингового звіту №1.

Таблиця 3.1 Бюджет міста Харкова у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2005 р., Загальний фонд	2005 р., Спеціальний фонд	2005 р., Разом	2006 р., Загальний фонд	2006 р., Спеціальний фонд	2006 р., Разом	I півріччя 2007 р., Загальний фонд	I півріччя 2007 р., Спеціальний фонд	I півріччя 2007 р., Разом
Податкові надходження	776 966,6	16 560,8	793 527,3	962 693,5	22 977,7	985 671,2	619 858,4	13 408,1	633 266,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	28 238,2	71 853,0	100 091,2	29 628,1	59 152,6	88 780,7	16 744,4	54 675,7	71 420,1
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	192 816,9	0,0	192 816,9	265 869,0	0,0	265 869,0	244 452,9	0,0	244 452,9
Операційні надходження, всього	998 021,7	88 413,8	1 086 435,4	1 258 190,6	82 130,3	1 340 320,9	881 055,6	68 083,8	949 139,4
Поточні видатки	612 541,8	53 206,3	665 748,2	780 604,3	60 783,6	841 387,9	484 946,5	33 905,9	518 852,4
Субсидії та поточні трансферти	332 922,3	24 358,8	357 281,1	397 861,9	11 563,4	409 425,3	313 809,5	7 102,6	320 912,1
Операційні видатки, всього	945 464,1	77 565,1	1 023 029,3	1 178 466,2	72 347,0	1 250 813,2	798 756,0	41 008,5	839 764,5
Операційний баланс	52 557,5	10 848,6	63 406,1	79 724,4	9 783,3	89 507,7	82 299,6	27 075,3	109 374,9
Фінансовий дохід	5 004,3	39,1	5 043,3	4 776,9	27,4	4 804,3	4 095,4	9,3	4 104,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	5 929,1	0,0	5 929,1	10 720,0	0,0	10 720,0	5 360,0	0,0	5 360,0
Фінансовий баланс	-924,8	39,1	-885,8	-5 943,1	27,4	-5 915,7	-1 264,6	9,3	-1 255,3
Поточний баланс	51 632,7	10 887,7	62 520,4	73 781,3	9 810,7	83 592,0	81 035,0	27 084,6	108 119,6
Капітальні надходження	0,0	59 817,9	59 817,9	0,0	61 821,0	61 821,0	0,0	30 385,8	30 385,8
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	11 081,0	9 991,2	21 072,2	58 492,4	48 588,7	107 081,1	20 400,5	21 246,9	41 647,4
Капітальні надходження, всього	11 081,0	69 809,2	80 890,1	58 492,4	110 409,7	168 902,1	20 400,5	51 632,7	72 033,2
Капітальні видатки	51 019,6	103 475,0	154 494,6	52 885,5	72 535,2	125 420,7	27 193,5	19 003,5	46 196,9
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	15 506,1	43 393,0	58 899,1	25 055,4	60 147,3	85 202,7	10 631,5	31 130,9	41 762,5
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	3 295,5	0,0	3 295,5	48 588,7	0,0	48 588,7	21 246,9	0,0	21 246,9
Капітальні видатки, всього	69 821,2	146 868,1	216 689,3	126 529,6	132 682,5	259 212,1	59 071,9	50 134,4	109 206,3
Капітальний баланс	-58 740,3	-77 058,9	-135 799,2	-68 037,2	-22 272,8	-90 310,0	-38 671,4	1 498,3	-37 173,1
Баланс після капітальних видатків	-7 107,6	-66 171,2	-73 278,8	5 744,1	-12 462,1	-6 718,0	42 363,6	28 582,9	70 946,5
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	-554,6	-554,6	0,0	-257,3	-257,3	0,0	-133,6	-133,6
Профіцит/дефіцит	-7 107,6	-65 616,6	-72 724,2	5 744,1	-12 204,8	-6 460,7	42 363,6	28 716,6	71 080,2
Фінансування	7 107,6	65 616,7	72 724,2	-5 744,1	12 204,8	6 460,7	-42 363,6	-28 716,6	-71 080,2
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Виходячи з даних, наведених вище, за результатами виконання бюджету у I півріччі 2007 року місто, як і в попередніх бюджетних періодах, зберігає позитивний операційний баланс бюджету. Необхідно відзначити, що сальдо операційного балансу бюджету міста Харкова протягом 2004-2006 рр. не має сталої тенденції до збільшення, хоча зміни у 2004 році нормативно-правової бази, яка регулює види та обсяги надходжень до місцевих бюджетів, суттєво не вплинули на щорічні темпи зростання обсягів доходної частини бюджету міста. Таким чином, бюджет м. Харкова протягом 2004-2007 рр. продовжує перераховувати до Державного бюджету кошти в обсязі перевищення за розрахунками Міністерства фінансів України прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету.

Найбільший показник позитивного сальдо операційного балансу бюджету міста припадає на 2004 рік, що було забезпечено надходженням до бюджету міста субвенції з Державного бюджету у зв'язку із 350-річчям з дати заснування м. Харкова на підтримку соціально-економічного розвитку. За результатами 2005 року, сальдо операційного балансу, порівняно із відповідним показником у 2004 році, зменшилось майже удвічі. У 2006 році сальдо операційного балансу бюджету міста, зокрема за загальним фондом значно зростає, порівняно із відповідним показником у попередньому періоді, а за результатами I півріччя 2007 року становить понад 122,2% річного показника у 2006 році.

При цьому необхідно відзначити, що через нерівномірні темпи обсягів виконання видаткової частини загального фонду бюджету м. Харкова протягом I півріччя 2007 року мали місце тимчасові касові розриви, які покривалися за рахунок короткотермінових позичок з єдиного казначейського рахунку.

З метою зменшення навантаження на бюджет Харківська міська рада продовжує у I півріччі 2007 року здійснювати активні операції з тимчасово-вільними залишками бюджету міста шляхом їх розміщення на депозит у банківських установах. Станом на 01.07.2007 р. на депозит у банківських установах розміщено 135 456,2 тис. гривень, у тому числі 87 531,9 тис. гривень – тимчасово-вільні залишки загального фонду, 47 924,3 тис. гривень – кошти спеціального фонду. Рівень покриття видатків на обслуговування боргу фінансовими доходами загального фонду становив 75,9% у I півріччі 2007 року, проти 44,9% у 2006 році.

Перевищення обсягів поточних надходжень над обсягами поточних видатків як за загальним, так і за спеціальним фондами, у тому числі через часткове покриття витрат на обслуговування боргу фінансовими доходами, забезпечує позитивне сальдо поточного балансу бюджету, який спрямовується на покриття дефіциту капітального балансу бюджету.

За результатами I півріччя 2007 року бюджет м. Харкова в цілому було виконано з профіцитом як за загальним, так і за спеціальним фондом. Джерела фінансування бюджету міста Харкова наведено в таблиці (Таблиця 3.2). Фінансування бюджету м. Харкова у 2004-2006 рр. та I півріччі 2007 року наведено в Додатку до рейтингового звіту №2.

Таблиця 3.2. Джерела фінансування бюджету м. Харкова, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2005 р., Загальний фонд	2005 р., Спеціальний фонд	2005 р., Разом	2006 р., Загальний фонд	2006 р., Спеціальний фонд	2006 р., Разом	I півріччя 2007 р., Загальний фонд	I півріччя 2007 р., Спеціальний фонд	I півріччя 2007 р., Разом
Профіцит/дефіцит	-7 107,6	-65 616,6	-72 724,2	5 744,1	-12 204,8	-6 460,7	42 363,6	28 716,6	71 080,2
Фінансування	7 107,6	65 616,7	72 724,2	-5 744,1	12 204,8	6 460,7	-42 363,6	-28 716,6	-71 080,2
Зміни залишків	3 637,8	-263,9	3 373,9	-1 744,1	-189,5	-1 933,6	-9 592,8	-2 553,2	-12 146,0
залишок на початок року	11 126,1	4 565,7	15 691,8	7 488,4	4 829,5	12 317,9	9 232,5	5 019,0	14 251,5
залишок на кінець року	7 488,4	4 829,5	12 317,9	9 232,5	5 019,0	14 251,5	18 825,3	7 572,2	26 397,5
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50 761,0	0,0	50 761,0
Залучення	160 146,7	0,0	160 146,7	343 775,2	0,0	343 775,2	213 015,0	0,0	213 015,0
Погашення	160 146,7	0,0	160 146,7	343 775,2	0,0	343 775,2	162 254,0	0,0	162 254,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	3 470,0	-34 119,4	-30 649,4	-4 000,0	12 396,8	8 396,8	-83 531,9	-26 161,7	-109 693,6
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	24 470,0	88 652,8	113 122,8	2 600,0	85 808,2	88 408,2	90 948,8	37 547,0	128 495,8
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	21 000,0	122 772,2	143 772,2	6 600,0	73 411,4	80 011,4	174 480,7	63 708,7	238 189,4
Фінансування за борговими операціями	0,0	100 000,0	100 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	100 000,0	100 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-0,2	0,0	-0,2	0,0	-2,5	-2,5	0,0	-1,6	-1,6
Баланс	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Наведені дані свідчать, що, починаючи з 2005 року, місто постійно користується короткотерміновими позичками з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових розривів для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду міського бюджету, переважно з метою виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ у літній період та фінансування інших захищених статей. Протягом I півріччя 2007 року періоду бюджет міста залучав короткострокові безвідсоткові позички за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів загальним обсягом 213 015,0 тис. гривень. Слід зауважити, що обсяг позичок, які залучалися до бюджету м. Харкова на покриття тимчасових касових розривів протягом аналізованого періоду становив 27,6% фактичного обсягу доходної частини загального фонду без урахування трансфертів у відповідному періоді (34,5% у 2006 році). Станом на 01.07.2007 р. непогашений залишок за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками становив 50 761,0 тис. гривень.

Протягом I півріччя 2007 року ліквідність бюджету міста зростає до помірного рівня. А саме, якщо за загальним фондом станом на початок та кінець 2006 року залишки бюджетних коштів становлять менше 1,0% видаткової частини загального фонду бюджету міста у відповідному бюджетному періоді, то протягом I півріччя 2007 року

спостерігається значне зростання залишків на рахунках місцевого бюджету, частину з яких розміщено на депозит. Станом на 01.07.2007 р. залишки на бюджетних рахунках із врахуванням коштів, розміщених на депозит, становили 106,4 млн. гривень за загальним фондом, що складає 5,1% запланованого обсягу видаткової частини загального фонду бюджету міста у 2007 році, та 55,5 млн. гривень за спеціальним фондом.

За результатами виконання бюджету у I півріччі 2007 року місто, як і у попередніх бюджетних періодах, зберігає позитивний операційний баланс бюджету продовжує перераховувати до Державного бюджету кошти в обсязі перевищення за розрахунками Міністерства фінансів України прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету. У 2006 році сальдо операційного балансу бюджету міста, зокрема за загальним фондом значно зростає, порівняно із відповідним показником у попередньому періоді, а за результатами I півріччя 2007 року становить понад 122,2% річного показника у 2006 році.

Необхідно зазначити, що через нерівномірні темпи обсягів виконання видаткової частини загального фонду бюджету м. Харкова протягом I півріччя 2007 року мали місце тимчасові касові розриви, що покривалися за рахунок короткотермінових позичок з єдиного казначейського рахунку, обсяг яких протягом аналізованого періоду становив 27,6% фактичного обсягу видаткової частини загального фонду у відповідному періоді (26,1% у 2006 році). Станом на 01.07.2007 р. непогашений залишок за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками становив 50 761,0 тис. гривень.

Протягом I півріччя 2007 року ліквідність бюджету міста зростає до помірного рівня, а саме, протягом I півріччя 2007 року спостерігається значне зростання залишків на рахунках місцевого бюджету, зокрема за загальним фондом, частину з яких розміщено на депозит. Станом на 01.07.2007 р. залишки на бюджетних рахунках із врахуванням коштів, розміщених на депозит, становили 106,4 млн. гривень за загальним фондом, що складає 5,1% запланованого обсягу видаткової частини загального фонду бюджету міста у 2007 році, та 55,5 млн. гривень за спеціальним фондом.

3.2. Виконання доходної частини бюджету м. Харкова

Доходи бюджету м. Харкова формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Доходну частину бюджету м. Харкова за 2004-2006 рр. та I півріччя 2007 року наведено у наступній таблиці:

Таблиця 3.3 Виконання доходної частини бюджету міста Харкова за 2004-2006 рр. та I півріччя 2007 року, тис. грн.

Показники	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Податкові надходження	618 379,9	793 527,3	985 671,2	633 266,5
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	59,1	67,9	67,3	63,1
Податок з доходів фізичних осіб	399 532,7	517 283,4	672 729,7	446 394,3
Податок на прибуток підприємств	7 432,2	10 213,9	7 632,0	4 928,0
Податки на власність	12 832,6	16 560,8	22 977,7	13 408,1
Платежі за користування надрами	0,0	148,2	168,5	66,3
Плата за землю	70 026,8	95 091,6	126 062,6	86 241,6
Податок на промисел	474,2	431,6	379,6	210,5
Плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності	1 129,4	1 164,7	1 185,9	600,8
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	25 920,2	32 111,8	36 475,0	18 227,0
Місцеві податки та збори	35 935,7	37 435,8	38 682,6	19 553,1
Єдиний податок	65 089,2	83 073,7	79 331,5	43 617,1
Неподаткові надходження	72 801,8	80 075,5	91 362,4	51 376,4
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	7,0	6,8	6,2	5,1
Доходи від власності та підприємницької діяльності	1 376,8	5 008,5	6 648,5	4 207,1
Плата за утримання дітей у школах-інтернатах	3,1	9,2	15,2	12,2
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	19 138,2	20 439,6	22 029,7	12 404,7
Державне мито	6 173,2	4 497,1	6 180,6	3 205,5
Адміністративні штрафи	335,5	558,0	452,8	288,4
Інші неподаткові надходження	-2 289,4	2 787,6	1 021,2	404,6
Депонентська та кредиторська заборгованість	24,7	11,7	24,8	6,2
Інші надходження	-2 475,9	2 726,3	965,1	693,0
Доходи від операцій з кредитуванням та наданням гарантій	161,7	49,6	31,3	10,5
Власні надходження бюджетних установ та організацій	48 064,4	46 775,4	55 014,4	30 837,2
Доходи від операцій з капіталом	61 727,7	59 817,9	61 821,0	30 385,8
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	5,9	5,1	4,2	3,0
Кошти від продажу основного капіталу	55 139,1	56 047,8	51 710,7	5 354,5
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	6 588,6	3 770,1	10 110,3	25 031,2
Цільові фонди, у т.ч.	685,1	25 059,0	2 222,6	24 148,4
Збір за забруднення навколишнього середовища	675,1	810,3	817,3	540,7
Цільовий фонд	10,1	24 248,7	1 405,3	23 607,7
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,1	2,4	0,2	2,3
Разом доходів	753 594,5	958 479,8	1 141 077,2	739 177,1
Трансферти	292 767,9	210 593,6	324 361,4	264 853,4
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	28,0	18,0	22,1	26,4
Разом	1 046 362,4	1 169 073,3	1 465 438,6	1 004 030,4
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд)	15 185,8	3 295,5	48 588,7	21 246,9
Усього	1 061 548,1	1 172 368,9	1 514 027,3	1 025 277,4

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Доходна частина бюджету міста Харкова на 2007 рік (без урахування внутрішніх трансфертів та коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) затверджена у сумі 2 035,1 млн. гривень, що на 38,9% перевищує показники виконання бюджету у

2006 році. Протягом I півріччя 2007 року до доходної частини бюджету міста надійшло (без врахування внутрішніх трансфертів та коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) понад 1 004,0 млн. гривень, що на 57,1% більше, ніж обсяг надходжень у відповідному періоді 2006 року.

Основним джерелом формування доходної бази бюджету м. Харкова є податкові надходження, незважаючи на те, що за результатами виконання бюджету міста в аналізованому періоді їх питома вага обсязі доходної частини бюджету із врахуванням трансфертів та без урахування коштів, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку, зменшилась до 63,1%, проти 67,3% у 2006 році.

Зменшення питомої ваги податкових надходжень, основними джерелами формування яких є власні надходження бюджетних установ та організацій, адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу, доходи від власності та підприємницької діяльності, інші неподаткові надходження, відбувається через зростання обсягу та, відповідно, питомої ваги надходжень трансфертів у доходній частині бюджету міста. Високі темпи зростання обсягів надходжень трансфертів до бюджету міста у I півріччі 2007 року, проти попереднього бюджетного періоду, зумовлені зростанням обсягів надходжень субвенцій на надання пільг окремим категоріям населення.

Зміни у структурі доходної частини бюджету у I півріччі 2007 року характеризуються, також, зростанням питомої ваги надходжень до цільових фондів, зокрема внаслідок значного збільшення надходжень до цільового фонду з комплексного соціально-економічного розвитку міста.

В цілому план на 2007 рік за доходами загального фонду без урахування трансфертів у I півріччі 2007 року було виконано на 54,7%, у тому числі за доходами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, на 53,2%, за власними доходами – на 61,5%.

Аналіз виконання доходів загального фонду бюджету м. Харкова наведено у таблиці (Таблиця 3.4).

Таблиця 3.4 Виконання доходної частини загального фонду за 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006 році	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано у I півріччі 2007 р.	% вик. у I півр. 2007 р. річного плану урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Податок з доходів фізичних осіб	517 283,4	691 756,1	672 729,7	835 966,5	446 394,3	53,4	124,3
Плата за держ. реєстрацію	1 164,7	1 200,0	1 185,9	1 200,0	600,8	50,1	101,2
Плата за торговий патент	32 111,8	35 458,3	36 475,0	36 222,0	18 227,0	50,3	99,3
Єдиний податок	83 073,7	77 066,0	79 331,5	85 303,3	43 617,1	51,1	107,5
Державне мито	4 497,1	4 726,3	6 180,6	4 492,9	3 205,5	71,3	72,7
Адміністративні штрафи	558,0	161,1	452,8	57,1	288,4	505,2	12,6
Усього закріплені доходи	638 688,8	810 367,8	796 355,5	963 241,8	512 333,1	53,2	121,0
<i>питома вага закріплених доходів в загальній сумі доходів, %</i>	63,0	60,2	60,3	55,7	56,6	101,6	92,4
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	10 213,9	6 923,7	7 632,0	14 619,6	4 928,0	33,7	191,6
Плата за землю	95 091,6	138 649,7	126 062,6	130 795,1	86 241,6	65,9	103,8
Податок на промисел	431,6	368,5	379,6	348,2	210,5	60,4	91,7
Місцеві податки й збори	37 435,8	36 785,9	38 682,6	38 868,7	19 553,1	50,3	100,5
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	20 439,6	21 700,0	22 029,7	21 700,0	12 404,7	57,2	98,5
Інші надходження загального фонду	7 907,7	4 789,8	5 956,5	2 538,7	5 027,2	198,0	42,6
Усього власні доходи	171 520,3	209 217,6	200 743,0	208 870,3	128 365,0	61,5	104,0
<i>питома вага власних доходів в загальній сумі доходів, %</i>	16,9	15,5	15,2	12,1	14,2	117,4	79,5
Разом загальний фонд	810 209,0	1 019 585,4	997 098,5	1 172 112,1	640 698,2	54,7	117,6
Трансферти	203 897,9	327 311,6	324 361,4	558 210,6	264 853,4	47,4	172,1
<i>питома вага трансфертів в загальній сумі доходів, %</i>	20,1	24,3	24,5	32,3	29,2	90,7	131,4
Усього загальний фонд	1 014 106,9	1 346 897,0	1 321 459,9	1 730 322,7	905 551,5	52,3	130,9

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Доходну частину загального фонду бюджету міста Харкова на 2007 рік було затверджено із врахуванням змін у сумі 1 730,3 млн. гривень, що на 30,9% перевищило показники фактичних надходжень до загального фонду бюджету у 2006 році. До загального фонду бюджету міста у I півріччі 2007 року надійшло доходів на 62,3% більше за відповідний показник у I півріччі 2006 року, а виконання річного плану становило 52,3%.

Високі показники виконання річного плану у I півріччі 2007 року спостерігаються як за доходами, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, так і за власними доходами. Рівень виконання у I півріччі 2007 року річного плану за

закріпленими доходами становив 53,2%, що зумовлено, передусім, виконанням у повному обсязі плану за надходженням податку з доходів фізичних осіб, який залишається основним джерелом надходжень до загального фонду бюджету міста. Питома вага надходжень цього джерела в доходах загального фонду бюджету міста без врахування трансфертів становить близько 70% в аналізованому періоді.

Позитивна динаміка щорічного зростання надходжень податку з доходів фізичних осіб забезпечує протягом 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року високі темпи зростання доходної частини загального фонду бюджету міста (без врахування трансфертів). Уточненим планом на 2007 рік планується збільшення надходжень податку з доходів фізичних осіб до фактичного надходження за цим джерелом у 2006 році на 24,3%, у тому числі за рахунок зростання чисельності зайнятих на підприємствах та установах міста, прогнозованого зростання середньомісячної заробітної плати та зростання річного фонду оплати праці, а також, збільшення з 01.01.2007 р. ставки оподаткування податком на прибуток фізичних осіб з 13% до 15%. Слід зауважити, що зростання показників надходжень податку з доходів фізичних осіб у I півріччі 2007 році, проти фактичного виконання у I півріччі 2006 року, становило 145,1%.

У свою чергу до факторів, що обмежують темпи зростання надходжень податку з доходів фізичних осіб, належать зміни у структурі зайнятості населення через скорочення чисельності зайнятих у галузях «Промисловість» та «Транспорт» з високим рівнем заробітної плати, що оподатковується, та, відповідно низькі, порівняно із загальноукраїнським показником, темпи зростання середньомісячної заробітної плати протягом останніх періодів. Крім того, станом на 01.07.2007 р. обсяг заборгованості до бюджету міста за податком з доходів фізичних осіб дорівнює 5,0 млн. гривень.

Зростає, також, у 2,1 рази протягом I півріччя 2007 року рівень заборгованості підприємств міста за виплатою заробітної плати. А саме, рівень заборгованості за виплатою заробітної плати станом на 01.07.2007 р. дорівнює 53,7 млн. гривень, або 9,5% середньомісячного фонду оплати праці підприємств м. Харкова у I півріччі 2007 року. Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства, зайняті у промисловому комплексі міста, зокрема Харківське державне авіаційне виробниче підприємство (18,3 млн. гривень) та ДП «Завод ім. Малишева» (16,4 млн. гривень).

Позитивна динаміка у I півріччі 2007 року надходжень єдиного податку, питома якого у доходах загального фонду без врахування трансфертів становить близько 7,0% в аналізованому періоді, забезпечується подальшим розвитком малого бізнесу у м. Харкові та зростання чисельності суб'єктів малого бізнесу на 233 одиниці – до 15 760 малих підприємств, що у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення у 1,7 рази більше за середній показник по Україні. Виконання річного плану за цим джерелом наповнення місцевого бюджету становило у I півріччі 2007 року становило 51,1%.

Високий рівень виконання у I півріччі 2007 року річного плану на 2007 рік спостерігається за іншими джерелами доходів, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів (плата за державну реєстрацію, плата за торговий патент, державне мито та адміністративні штрафи).

Понад 60% обсягу доходів бюджету міста, що не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, протягом 2004-2006 рр. та I півріччя 2007 року формує плата

за землю. Щорічне зростання протягом аналізованого періоду обсягів надходжень за платою за землю, забезпечено збільшенням надходжень орендної плати, тоді як через перехід підприємств на орендні відносини, обсяги надходжень земельного податку протягом аналізованого періоду не мають тенденції до збільшення. Надходження плати за землю у 2007 році заплановані в обсязі 130,8 млн. гривень, що на 3,8% вище за звітний показник 2006 року. Приріст надходжень плати за землю в січні-червні 2007 року до відповідного показника в січні-червні 2006 року становив 53,1%, а річний план за вказаним джерелом доходної частини бюджету у I півріччі 2007 року було виконано на 65,9%. Зокрема надходження орендної плати з юридичних осіб становили 78,8% уточненого річного плану.

На плату за землю приходять основна сума недоїмки в місті Харкові за платежами до бюджету станом на 01.07.2007 р., а саме 10,7 млн. гривень, або 57,5% загальної суми податкової заборгованості. Слід зазначити, що основна сума заборгованості зі сплати за землю припадає на підприємства машинобудівного комплексу міста.

Надходження місцевих податків та зборів до бюджету міста протягом 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року забезпечується, головним чином, за рахунок ринкового збору та комунального податку. У I півріччі 2007 року рівень виконання річного плану за місцевих податків та зборів становив 50,3%. З початку року обсяг недоїмки за всіма видами податків та зборів, що надходять до бюджету міста збільшився на 2,3 млн. гривень до 18,5 млн. гривень станом на 01.07.2007 р.

Необхідно зазначити, що протягом 2007 року міська влада з метою розширення джерел доходів загального фонду бюджету міста продовжує здійснювати активні операції з коштами місцевого бюджету шляхом розміщення тимчасово-вільних залишків спеціального фонду на депозит у банківських установах. Зокрема, у I півріччі 2007 року додатково було отримано 4,1 млн. гривень.

Планові показники надходжень трансфертів до загального фонду бюджету міста у 2007 році були затверджені в обсязі у 1,7 рази більшому за обсяг фактичних надходжень трансфертів у 2006 році, що було забезпечено запланованим зростанням, порівняно із попереднім бюджетним періодом, обсягів субвенцій на надання пільг окремим категоріям населення та субвенції на будівництво метрополітенів. Виконання річного плану за надходженнях трансфертів до загального фонду бюджету міста у I півріччі 2007 року склало 47,4%.

Протягом 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року доходна частина спеціального фонду бюджету міста (без врахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) формується, передусім власними надходженнями бюджетних установ та доходами бюджету розвитку. Аналіз виконання доходів спеціального фонду бюджету м. Харкова наведено у таблиці (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.5 . Виконання доходної частини спеціального фонду за результатами 2005–2006 рр. та I півріччі 2007 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006 році	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано у I півріччі 2007 р.	% вик. у I півр. 2007 р. річного плану урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Податок на власність	12 832,6	15 632,9	16 560,8	22 312,4	22 977,7	22 796,5	13 408,1	58,8	99,2
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	0,0	14,5	0,0	1 893,8	0,0	-310,7	-	0,0
Інші неподаткові надходження	0,7	0,0	4,1	0,0	21,8	0,0	0,7	-	0,0
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	61 889,4	61 500,0	59 857,0	69 907,9	61 848,4	100 000,0	30 395,1	30,4	161,7
- надходження коштів від приватизації майна	55 139,1	54 972,3	56 047,8	56 000,0	51 710,7	50 000,0	5 354,5	10,7	96,7
- надходження коштів від продажу землі	6 588,6	6 500,0	3 770,1	13 872,0	10 110,3	49 980,0	25 031,2	50,1	494,3
- відсотки за користування позиками, які надавалися з місцевих бюджетів	161,7	27,7	39,1	35,9	27,4	20,0	9,3	46,7	73,0
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	675,1	725,0	810,3	870,0	817,3	870,0	540,7	62,2	106,4
Власні надходження бюджетних організацій	48 064,4	38 196,8	46 775,4	30 001,6	55 014,4	40 879,2	30 837,2	75,4	74,3
Цільові фонди	10,1	40 000,0	24 248,7	45 103,3	1 405,3	105 249,0	23 607,7	22,4	7 489,4
Разом спеціальний фонд	123 472,2	156 054,7	148 270,7	168 195,2	143 978,7	269 794,7	98 478,9	36,5	187,4
Кошти одержані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	15 185,8	4 527,2	3 295,5	50 550,5	48 588,7	61 161,2	21 246,9	34,7	125,9
Усього спеціальний фонд	138 658,0	160 581,9	151 566,3	218 745,7	192 567,4	330 955,8	119 725,8	36,2	171,9
Трансферти	26 917,3	18 000,0	6 695,7	30 400,0	0,0	35 000,0	0,0	0,0	-
Усього спеціальний фонд (із трансфертами)	165 575,3	178 581,9	158 262,0	249 145,7	192 567,4	365 955,8	119 725,8	32,7	190,0

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Обсяг затвердженої на 2007 рік доходної частини спеціального фонду міського бюджету в 1,9 рази більший за показник виконання доходної частини спеціального фонду у 2006 році, що зумовлено запланованим зростанням надходжень до бюджету розвитку міста, зокрема надходжень від продажу землі (запланований темп зростання до фактичного надходження за цим джерелом у 2006 році становить 494,3%).

Крім того, міським бюджетом на 2007 рік заплановано надходження до цільового фонду з комплексного соціально-економічного розвитку міста в обсязі 105,0 млн. гривень, тоді як

відповідні надходження у 2006 році становили 1,3 млн. гривень. Згідно з Положенням про цільовий фонд міської ради з комплексного соціально-економічного розвитку міста, затвердженого рішенням Харківської міської ради, джерелами формування фонду є:

- кошти, залучені на договірних засадах від підприємств, установ та організацій міста незалежно від форм власності, а також від фізичних осіб, до участі в комплексному соціально-економічному розвитку міста Харкова;
- кошти, що залучаються на договірних засадах відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- кошти, отримані від продажу права на оренду земельних ділянок;
- інші надходження з будь яких джерел, не заборонених чинним законодавством.

Слід зауважити, що станом на 01.07.2007 р. надходження зведеного бюджету міста Харкова у частині цільових фондів становили 23,6 млн. гривень, або 22,4% запланованого річного показника.

Фактичний обсяг доходів спеціального фонду (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) у I півріччі 2007 року становив 98,5 млн. гривень, або 36,5% річних призначень.

Більше третини доходів спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду) протягом аналізованого періоду складають доходи до бюджету розвитку, у тому числі надходження від продажу землі та надходження від приватизації майна. Виконання планових річних показників надходжень до бюджету розвитку у I півріччі 2007 року становило 30,4%. Низький рівень виконання річного плану за доходами бюджету розвитку є наслідком низьких темпів надходжень коштів від приватизації майна (станом на 01.01.2007 р. – 10,7% річного плану). У I півріччі 2007 року було приватизовано шляхом викупу 35 об'єктів загальною площею 56,8 тис. кв. м та вартістю 7 258,0 тис. гривень, з яких до міського бюджету фактично надійшло 5 354,5 тис. гривень.

Крім того, протягом аналізованого періоду було продано шляхом викупу 1 земельну ділянку вартістю 89,6 тис. гривень. В аналізованому періоді фактичний обсяг доходів бюджету м. Харкова від продажу земель несільськогосподарського призначення становив 25,0 млн. гривень, що було забезпечено надходження коштів за ділянки, приватизовані у попередніх періодах із розстрочкою платежу.

Доходна частина бюджету міста Харкова на 2007 рік (без врахування внутрішніх трансфертів та коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) затверджена у сумі 2 035,1 млн. гривень, що на 38,9% перевищує показники виконання бюджету у 2006 році. Протягом I півріччя 2007 року до доходної частини бюджету міста надійшло (без врахування внутрішніх трансфертів та коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) понад 1 004,0 млн. гривень, що на 57,1% більше, ніж обсяг надходжень у відповідному періоді 2006 року.

Основним джерелом формування доходної бази бюджету м. Харкова є податкові надходження. Зміни у структурі доходної частини бюджету із врахуванням трансфертів у бік збільшення питомої ваги останніх, зумовлені значними обсягами надходжень цільових субвенцій з Державного бюджету, зокрема субвенції на будівництво метрополітенів, субвенції на придбання вагонів для громадського електротранспорту та субвенцій на надання пільг пільговим категоріям населення. Відбувається, також, зростання питомої ваги надходжень до цільових фондів, зокрема внаслідок значного збільшення надходжень до цільового фонду з комплексного соціально-економічного розвитку міста.

В цілому план на 2007 рік за доходами загального фонду без врахування трансфертів у I півріччі 2007 року було виконано на 54,7%, у тому числі за доходами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, на 53,2%, за власними доходами – на 61,5%. Високі показники виконання річного плану за доходами, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, зумовлені, передусім, виконанням у повному обсязі плану за надходженням податку з доходів фізичних осіб, питома вага надходжень якого в доходах загального фонду бюджету міста без врахування трансфертів становить близько 70% в аналізованому періоді.

Протягом 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року доходна частина спеціального фонду бюджету міста (без врахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) формується, передусім власними надходженнями бюджетних установ та доходами бюджету розвитку. Обсяг затвердженої на 2007 рік доходної частини спеціального фонду міського бюджету в 1,9 рази більший за показник виконання доходної частини спеціального фонду у 2006 році, а фактичний обсяг доходів спеціального фонду (без врахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) у I півріччі 2007 року становив 98,5 млн. гривень, або 36,5% річних призначень.

3.3. Виконання видаткової частини бюджету м. Харкова

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Харківською міською радою. Основні видаткові статті протягом 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року представлено у таблиці (дані щодо виконання видаткової частини бюджету м. Харкова у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатках до рейтингового звіту №№3-4) (Таблиця 3.6).

Таблиця 3.6 . Виконання видаткової частини бюджету за 2005-2006 рр. та I півріччя 2007 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006 році	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано у I півріччі 2007 р.	% вик. у I півр. 2007 р. річного плану урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2007 року до виконання 2006 року
Основні видаткові статті	1 149 491,4	1 499 250,5	1 392 297,1	1 941 821,1	892 401,7	46,0	139,5
Державне управління	57 040,8	98 840,7	98 434,9	91 100,1	49 393,1	54,2	92,5
Освіта	299 164,1	363 214,3	360 645,2	437 386,1	244 128,0	55,8	121,3
Охорона здоров'я	234 709,1	293 774,9	302 092,7	371 674,7	178 536,6	48,0	123,0
Соціальний захист і соціальна допомога	153 485,8	223 727,4	220 460,1	469 146,9	218 831,6	46,6	212,8
Житлово-комунальне господарство	108 165,6	127 270,3	119 173,7	125 274,7	57 696,9	46,1	105,1
Культура і мистецтво	27 604,8	37 000,4	36 736,4	45 535,2	23 881,2	52,4	124,0
Засоби масової інформація	706,4	761,4	760,4	1 927,3	844,9	43,8	253,5
Фізична культура і спорт	13 314,0	16 107,2	15 842,8	19 254,7	9 859,1	51,2	121,5
Будівництво	122 127,1	195 376,1	142 911,8	178 361,2	36 961,3	20,7	124,8
Транспорт	58 246,2	77 309,0	77 308,9	81 556,1	52 751,0	64,7	105,5
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	43 357,8	9 102,0	5 309,3	3 577,1	218,6	6,1	67,4
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	153,7	0,5	0,5	66,1	66,1	100,0	13 220,0
Обслуговування боргу	6 738,1	10 793,0	10 788,4	10 820,0	5 365,4	49,6	100,3
Цільові фонди	24 677,9	45 973,3	1 832,0	106 141,0	13 868,1	13,1	5 793,7
Видатки, не віднесені до основних груп	2 567,0	3 362,2	2 826,0	12 128,9	488,0	4,0	429,2
Разом видатків	1 152 058,4	1 502 612,7	1 395 123,1	1 953 950,0	892 889,7	45,7	140,1
Кошти, що передаються до Державного бюджету	87 983,7	76 878,5	76 878,5	79 928,4	39 964,2	50,0	104,0
Трансферти бюджетам інших рівнів	2 310,0	155,0	155,0	5 500,0	230,0		
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	0,0	-133,6	-	-
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-554,6	0,0	-257,3	0,0	-133,6	-	-
Усього видатків	1 241 797,5	1 579 646,2	1 471 899,3	2 039 378,4	932 816,7	45,7	138,6
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	3 295,6	50 550,5	48 588,7	61 161,2	21 246,9	34,7	125,9
Усього	1 245 093,1	1 630 196,7	1 520 488,0	2 100 539,6	954 063,6	45,4	138,1

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Видаткову частину бюджету міста на 2007 рік без урахування коштів, що передаються із загального фонду до спеціального було затверджено з урахуванням змін в обсязі 2 039,4 млн. гривень, що становить 138,6% показників фактичного виконання зазначеного показника у 2006 році.

У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту). В обсязі видатків, передбачених бюджетом міста на утримання установ бюджетної сфери в повному обсязі передбачено фінансування оплати праці з нарахуваннями на неї, витрат на послуги зв'язку, оплати енергоносіїв і комунальних послуг. При цьому, зростання видатків за цими галузями зумовлене запланованим зростанням заробітної плати працівників бюджетної сфери внаслідок збільшення розміру мінімальної заробітної плати та запровадженням з 01.06.2007 р. II етапу введення Єдиної тарифної сітки.

У I півріччі 2007 року з бюджету міста було проведено видатків (без врахування коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) на загальну суму 932,8 млн. гривень, або 45,7% планових показників. У тому числі видаткова частина загального фонду виконана на 50,3%, спеціального – на 24,8%. При цьому, високий рівень виконання річного плану спостерігається галузями бюджетної сфери, що зумовлено великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Низький рівень надходжень трансфертів, у тому числі на здійснення капітальних видатків був основним чинником низького відсотка виконання уточненого річного плану за галузю «Будівництво» та «Транспорт» у частині спеціального фонду. У свою чергу низький рівень виконання річного плану за видатками цільового фонду міста був наслідком того, що у I півріччі 2007 року надходження до цільового фонду у вигляді коштів на участь у соціально-економічному розвитку міста становили 22,4% річного плану. Річний план за видатками місцевого бюджету житлово-комунальне господарство м. Харкова у I півріччі 2007 року було виконано на 46,1%.

У 2007 році, як і в попередніх бюджетних періодах, місто передає кошти до Державного бюджету в обсязі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, що розраховане Міністерством фінансів України. Обсяг коштів, які належать до перерахування до Державного бюджету у 2007 році затверджений в обсязі 104,0% фактичного обсягу коштів, переданих до Державного бюджету у 2006 році. У I півріччі 2007 року за цим напрямком з бюджету м. Харкова було перераховано кошти в обсязі 50% річних планових показників.

Видатки на обслуговування внутрішнього боргу, які затверджені в сумі 10,8 млн. гривень та спрямовуються на обслуговування облігацій внутрішньої місцевої позики 2005 року обсягом 100,0 млн. гривень, у 2007 році, як і в попередніх бюджетних періодах, віднесені до захищених статей міського бюджету м. Харкова. Відсотки за облігаціями внутрішньої місцевої позики сплачуються щоквартально відповідно до графіку. Рівень виконання річного плану за цим напрямком у I півріччі 2007 року становить 49,6%.

Структуру поточних та капітальних видатків бюджету міста наведено у наступній таблиці:

Таблиця 3.7 Виконання видаткової частини бюджету м. Харкова у 2004-2006 рр. та I півріччя 2007 року за економічною класифікацією, тис. грн.

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2006 року
Поточні видатки	829 997,8	1 028 958,4	1 261 533,2	845 124,5
<i>в тому числі захищені статті загального фонду місцевого бюджету</i>	<i>599 420,2</i>	<i>757 256,7</i>	<i>1 009 721,1</i>	<i>711 113,4</i>
<i>Питома вага поточних видатків в загальному обсязі витрат</i>	<i>76,1</i>	<i>82,6</i>	<i>83,0</i>	<i>88,6</i>
<i>Питома вага захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету</i>	<i>64,6</i>	<i>74,2</i>	<i>76,7</i>	<i>82,4</i>
Оплата праці працівників бюджетних установ	227 722,5	327 820,7	442 191,6	273 831,8
Нарахування на заробітну плату	84 249,2	121 328,1	158 444,2	98 534,7
<i>Питома вага видатків на оплату праці та нарахування на неї в загальному обсязі витрат</i>	<i>28,6</i>	<i>36,1</i>	<i>39,5</i>	<i>39,0</i>
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	97 776,4	120 050,1	136 519,5	69 921,8
Видатки на відрядження	295,1	258,2	253,4	140,7
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	64 706,0	87 014,7	93 972,2	72 715,9
Дослідження і розробки, державні програми	11 215,0	9 276,4	10 007,0	3 707,5
Виплата процентів, доходу за зобов'язаннями	115,3	5 929,1	10 720,0	5 360,0
Субсидії і поточні трансферти	343 918,2	357 281,1	409 425,3	320 912,1
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	107 453,6	119 260,1	120 882,7	67 627,1
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	87 417,5	88 290,7	77 033,5	40 194,2
Поточні трансферти населенню	149 047,1	149 730,3	211 509,1	213 090,8
Поточні трансферти за кордон	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Питома вага субсидій та поточних трансфертів в загальному обсязі витрат</i>	<i>31,5</i>	<i>28,7</i>	<i>26,9</i>	<i>33,6</i>
Капітальні видатки	261 207,3	216 689,3	259 212,1	109 206,3
Придбання основного капіталу	202 366,4	153 901,2	125 237,9	46 187,0
Придбання землі і нематеріальних активів	552,7	593,5	182,8	9,9
Капітальні трансферти	58 288,2	62 194,6	133 791,4	63 009,4
<i>Питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат</i>	<i>23,9</i>	<i>17,4</i>	<i>17,0</i>	<i>11,4</i>
Кредитування з вирахуванням погашень	77,6	-554,6	-257,3	-133,6
Разом	1 091 282,6	1 245 093,1	1 520 488,0	954 197,2

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією протягом I півріччя 2007 року характеризується зростанням питомої ваги поточних видатків, зокрема захищених видатків у загальному обсязі видаткової частини загального фонду бюджету міста. До захищених статей видатків загального фонду міського бюджету на 2007 рік, Харківська міська рада на виконання положень Закону України про Державний бюджет на 2007 рік віднесла оплату праці працівників бюджетних установ та нарахування на неї, придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів, забезпечення продуктами харчування, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, обслуговування боргу, трансферти населенню, поточні трансферти органам державного управління інших рівнів. Затвердження переліку захищених статей гарантує виконання містом зобов'язань перед бюджетними та іншими установами, а з іншого боку, звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Зростання питомої ваги поточних видатків, у тому числі захищених, було забезпечено високим показником виконання у I півріччі 2007 року річного плану за захищеними статтями видатків у галузях бюджетної сфери, в тому числі освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, культури, тоді як за капітальними видатками спостерігається низький показник виконання річного плану, що пов'язано із тривалістю проведення процедур закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти.

Видаткову частину бюджету міста на 2007 рік без урахування коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, було затверджено із врахуванням змін в обсязі 2 039,4 млн. гривень, що становить 138,6% показників фактичного виконання зазначеного показника у 2006 році. У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), що зумовлено запланованим зростанням заробітної плати працівників бюджетної сфери внаслідок збільшення розміру мінімальної заробітної плати та запровадженням з 01.06.2007 р. II етапу введення Єдиної тарифної сітки.

У I півріччі 2007 року з бюджету міста було проведено видатків (без врахування коштів, що передаються із однієї частини бюджету в іншу) на загальну суму 932,8 млн. гривень, або 45,7% планових показників. У тому числі видаткова частина загального фонду виконана на 50,3%, спеціального – на 24,8%.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією протягом I півріччя 2007 року характеризується зростанням питомої ваги поточних видатків, зокрема захищених видатків у загальному обсязі видаткової частини загального фонду бюджету міста. Це було забезпечено високим показником виконання у I півріччі 2007 року річного плану за захищеними статтями видатків у галузях бюджетної сфери, в тому числі освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, культури, тоді як за капітальними видатками спостерігається низький показник виконання річного плану, що пов'язано із тривалістю проведення процедур закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти.

У 2007 році, як і в попередніх бюджетних періодах, місто передає кошти до Державного бюджету в обсязі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, що розраховане Міністерством фінансів України. Обсяг коштів, які належать до перерахування до Державного бюджету у 2007 році затверджений в обсязі 104,0% фактичного обсягу коштів, переданих до Державного бюджету у 2006 році. У I півріччі 2007 року за цим напрямком з бюджету м. Харкова було перераховано кошти в обсязі 50% річних планових показників.

4. Боргові зобов'язання міста

4.1. Консолідований борг міста Харкова

До консолідованого боргу міста відносяться фінансові зобов'язання, прострочена кредиторська заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також прострочені фінансові зобов'язання та прострочена кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

4.1.1. Бюджетні фінансові зобов'язання

До прямих боргових зобов'язань Харківської міської ради відносяться непогашений залишок за короткотерміновими позичками, залученими до загального фонду бюджету, та запозичення, залучені до бюджету розвитку міста.

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків, насамперед оплати праці працівників бюджетних установ та нарахувань на неї, придбання продуктів харчування і медикаментів, оплати комунальних послуг та енергоносіїв, до загального фонду бюджету м. Харкова залучалися короткотермінові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів загальним обсягом 343 775,2 тис. гривень протягом 2006 року та 213 015,0 тис. гривень у I півріччі 2007 року. Погашення залучених коштів проводилось відповідно до чинного законодавства (протягом 3-х місяців з моменту залучення) та укладених угод, а також у межах бюджетного періоду.

Станом на 01.07.2007 р. непогашений залишок за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками становив 50 761,0 тис. гривень.

У 2005 році Харківська міська рада здійснила випуск процентних муніципальних облігацій внутрішньої позики серії А на загальну суму 100,0 млн. грн. строком обігу 3 роки – з 30 червня 2005 року по 26 червня 2008 року. Запозичення здійснювалось з метою реалізації проектів капітального будівництва та реконструкції об'єктів міста, придбання спеціальної техніки для комунальних підприємств та реконструкції зовнішнього освітлення міста.

Станом на 30.07.2005 р. облігації було повністю розміщено з купонною ставкою 10,75% річних на всі періоди, із щоквартальною сплатою процентного доходу.

Таблиця 4.1 Графік виплати відсотків за облігаціями обсягом 100,0 млн. грн., які випустила Харківська міська рада в I півріччі 2005 року, протягом всього періоду обігу

Процентний період	Дата виплати доходу	Тривалість, днів	Обсяг виплат на всю сукупність облігацій, тис. грн.	Обсяг виплат за рік, тис. грн.
1	29.09.2005	91	2 680,1	
2	29.12.2005	91	2 680,1	5 360,3
3	30.03.2006	91	2 680,1	
4	29.06.2006	91	2 680,1	
5	28.09.2006	91	2 680,1	
6	28.12.2006	91	2 680,1	10 720,5
7	29.03.2007	91	2 680,1	
8	28.06.2007	91	2 680,1	
9	27.09.2007	91	2 680,1	
10	27.12.2007	91	2 680,1	10 720,5
11	27.03.2008	91	2 680,1	
12	26.06.2008	91	2 680,1	5 360,3
Разом:	-	-	32 161,6	32 161,6

Джерело: Дані Харківської міської ради

Відповідно до зазначеного графіку, протягом 2006 року Харківська міська рада виплачувала процентний дохід за облігаціями в повному обсязі та в строк. У I півріччі 2007 року зазначених платежів було здійснено на суму 5 360,0 тис. гривень.

Таким чином, сума прямого боргу бюджету м. Харкова станом на 01.07.2007 р. дорівнювала 150 761,0 тис. гривень, та складається із коштів, що були залучені до бюджету розвитку міського бюджету м. Харкова шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики у 2005 році обсягом 100 000,0 тис. гривень та непогашеного залишку за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками обсягом 50 761,0 тис. гривень.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Харкова⁸ станом на 01.07.2007 р., без врахування залишку за залученими з єдиного казначейського рахунку короткотерміновими позичками, залишається на низькому рівні та становить 6,9%, проти 8,8% за результатами виконання бюджету у 2006 році.

4.2. Умовні зобов'язання (гарантії) Харківської міської ради

У 2005 році Харківською міською радою, Європейським банком реконструкції і розвитку (ЄБРР) і комунальними підприємствами «Харківські теплові мережі» та «Харківкомуночиствод» було підписано попередню угоду про підготовку кредитного фінансування під гарантію міста.

⁸ співвідношення обсягу прямого боргу до уточненого плану доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального

Відповідно до попередніх домовленостей, КП «Харківські теплові мережі» передбачалося надати кредит у розмірі 15 млн. євро, ДКП «Харківкомуночиствод» – до 10 млн. євро.

У рамках підготовки проекту з модернізації муніципальної інфраструктури м. Харкова Кредитний комітет ЄБРР затвердив концепцію двох проектів у місті:

1. КП «Харківські теплові мережі» (муніципальна система центрального опалення).
2. ДКП «Харківкомуночиствод» (муніципальна система каналізації).

З огляду на те, що з метою залучення інвестицій у комунальну сферу Харківська міська рада прийняла рішення про надання у концесію майна КП «Виробничо-технологічне підприємство «Вода», КП «Харківкомуночиствод», КП «Харківські теплові мережі», КП «Міжнародний аеропорт Харків» та Харківського комунального підприємства «Міськелектротранс», у 2007 році роботу щодо залучення кредитних ресурсів було призупинено та проводились переговори щодо відмови від реалізації зазначених проектів.

Проте за інформацією Харківської міської ради на сьогодні сторони продовжують відпрацьовувати умови кредитної угоди щодо залучення коштів ДКП «Харківкомуночиствод» під гарантію міста для фінансування спільного проекту з ЄБРР щодо реконструкції муніципальної системи каналізації.

4.2.1. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

Станом на 01.07.2007 р. прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що фінансуються за рахунок загального фонду бюджету міста складає 23,4 млн. гривень та збільшилась протягом I півріччя 2007 року на 18,1 млн. гривень. Найбільшу питому вагу у структурі простроченої кредиторської заборгованості – 54,7% становить заборгованість за трансфертами населенню, які перераховуються, переважно, за рахунок трансфертів з Державного бюджету; 36,8% (8,6 млн. гривень) – заборгованість за оплатою енергоносіїв бюджетними установами, що фінансуються з районних у місті бюджетів. Погашення кредиторської заборгованості бюджетних установ м. Харкова за спожиті енергоносії та комунальні послуги, було заплановано і здійснено згідно розпису видатків бюджету у липні 2007 року.

Фінансові зобов'язання підприємств та організацій комунальної форми власності

Станом на 01.07.2007 р. непогашений залишок за кредитами комунальних підприємств, які залучалися протягом 2005-2006 рр. складає 70 121,0 тис. гривень (64 867,7 тис. гривень станом на 01.01.2007 р.). Детальну інформацію за цими кредитами наведено у Додатку до рейтингового звіту №5. Інформація щодо кредитів, отриманих комунальними підприємствами міста, свідчить, що позики залучались, переважно, для поповнення обігових коштів.

Крім того, за рішенням Харківської міської ради було надано згоду на придбання ХКП «Міськелектротранс» за договором фінансового лізингу на термін 5 років

90 односекційних тролейбусів та 10 односекційних трамвайних вагонів. За умовами договору сума усіх лізингових платежів, із врахуванням подорожчання предмету лізингу, протягом усього терміну дії угоди становить 120 247,4 тис. гривень. За рахунок бюджету м. Харкова у I півріччі 2007 року було профінансовано 8,0 млн. гривень на сплату лізингових платежів ХКП «Міськелектротранс».

Обсяг консолідованого боргу м. Харкова станом на 01.07.2007 р. без врахування простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств м. Харкова становить 244,3 млн. гривень та складається з:

- 150,8 млн. гривень – прямі боргові зобов'язання бюджету м. Харкова;
- 23,4 млн. гривень – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що фінансуються за рахунок загального фонду бюджету м. Харкова;
- 70,1 млн. гривень – непогашений залишок за кредитами, залученими комунальними підприємствами міста.

4.3. Перспективи залучення коштів у майбутньому

За інформацією Харківської міської ради, місто має намір надалі продовжувати роботу щодо залучення позичкових коштів до бюджету розвитку. Зокрема, Харківська міська рада планує здійснити у 2008 році запозичення на зовнішніх ринках капіталу на суму до 100,0 млн. доларів США.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу, рейтингове агентство прийняло рішення про підтвердження кредитного рейтингу міста Харкова на рівні uaA, зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В. Шубіна

**Провідний аналітик фінансовий аналітик
відділу муніципальних рейтингів**

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджет міста Харкова у форматі бюджетного балансу у 2004-2006 рр. та I півріччі 2007 року, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Податкові надходження	618 379,9	793 527,3	985 671,2	633 266,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	72 050,6	100 091,2	88 780,7	71 420,1
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	257 771,8	192 816,9	265 869,0	244 452,9
Операційні надходження всього	948 202,4	1 086 435,4	1 340 320,9	949 139,4
Поточні видатки	485 964,2	665 748,2	841 387,9	518 852,4
Субсидії та поточні трансферти	343 918,2	357 281,1	409 425,3	320 912,1
Операційні видатки всього	829 882,4	1 023 029,3	1 250 813,2	839 764,5
Операційний баланс	118 319,9	63 406,1	89 507,7	109 374,9
Фінансовий дохід	1 436,3	5 043,3	4 804,3	4 104,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	115,3	5 929,1	10 720,0	5 360,0
Фінансовий баланс	1 321,0	-885,8	-5 915,7	-1 255,3
Поточний баланс	119 640,9	62 520,4	83 592,0	108 119,6
Капітальні надходження	61 727,7	59 817,9	61 821,0	30 385,8
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	50 181,8	21 072,2	107 081,1	41 647,4
Капітальні надходження всього	111 909,4	80 890,1	168 902,1	72 033,2
Капітальні видатки	202 919,0	154 494,6	125 420,7	46 196,9
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	43 102,5	58 899,1	85 202,7	41 762,5
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	15 185,8	3 295,5	48 588,7	21 246,9
Капітальні видатки всього	261 207,3	216 689,3	259 212,1	109 206,3
Капітальний баланс	-149 297,8	-135 799,2	-90 310,0	-37 173,1
Баланс після капітальних видатків	-29 656,9	-73 278,8	-6 718,0	70 946,5
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення	77,6	-554,6	-257,3	-133,6
Профіцит/дефіцит	-29 734,5	-72 724,2	-6 460,7	71 080,2
Фінансування	29 734,5	72 724,2	6 460,7	-71 080,2
Баланс	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Джерела фінансування бюджету м. Харкова за 2004 – 2006 рр. та I півріччя 2007 року, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Профіцит/дефіцит	-29 734,5	-72 724,2	-6 460,7	71 080,2
Фінансування	29 734,5	72 724,2	6 460,7	-71 080,2
Зміни залишків	33 244,5	3 373,9	-1 933,6	-12 146,0
залишок на початок року	48 937,5	15 691,8	12 317,9	14 251,5
залишок на кінець року	15 693,0	12 317,9	14 251,5	26 397,5
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	50 761,0
Залучення	0,0	160 146,7	343 775,2	213 015,0
Погашення	0,0	160 146,7	343 775,2	162 254,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	-3 510,0	-30 649,4	8 396,8	-109 693,6
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	113 122,8	88 408,2	128 495,8
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	3 510,0	143 772,2	80 011,4	238 189,4
Фінансування за борговими операціями	0,0	100 000,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	100 000,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	0,0	-0,2	-2,5	-1,6
Баланс	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Виконання видаткової частини загального фонду бюджету у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006 році	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано у I півріччі 2007 р.	% вик. у I півр. 2007 р. річного плану урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Основні видаткові статті	927 058,2	1 219 095,8	1 187 267,6	1 580 379,2	801 258,8	50,7	133,1
Державне управління	55 597,2	97 103,3	96 210,7	88 356,5	48 483,8	54,9	91,8
Освіта	278 450,3	348 876,0	335 910,5	417 505,0	230 520,1	55,2	124,3
Охорона здоров'я	215 942,0	284 070,3	280 515,1	358 458,3	166 469,3	46,4	127,8
Соціальний захист і соціальна допомога	152 411,7	223 617,6	219 123,5	469 055,1	218 400,4	46,6	214,1
Житлово-комунальне господарство	88 795,1	104 229,1	96 251,6	102 014,2	47 226,0	46,3	106,0
Культура і мистецтво	24 225,4	33 036,3	32 280,4	40 829,1	21 182,1	51,9	126,5
Засоби масової інформація	706,4	761,4	760,4	1 927,3	844,9	43,8	253,5
Фізична культура і спорт	13 121,2	15 959,8	15 477,8	19 014,5	9 704,2	51,0	122,8
Будівництво	9 850,7	18 492,5	18 055,5	200,0	27,0	13,5	1,1
Транспорт	58 246,2	77 309,0	77 308,9	71 556,1	52 751,0	73,7	92,6
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	22 820,2	4 847,0	4 584,3	577,1	218,6	37,9	12,6
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	153,7	0,5	0,5	66,1	66,1	100,0	13 220,0
Обслуговування боргу	6 738,1	10 793,0	10 788,4	10 820,0	5 365,4	49,6	100,3
Видатки, не віднесені до основних груп	2 567,0	3 362,2	2 826,0	12 128,9	488,0	4,0	429,2
Разом видатків	929 625,2	1 222 458,0	1 190 093,6	1 592 508,2	801 746,8	50,3	133,8
Кошти, що передаються до Державного бюджету	87 983,7	76 878,5	76 878,5	79 928,4	39 964,2	50,0	104,0
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	10,0	5,0	5,0	500,0	230,0	46,0	10 000,0
Трансферти бюджетам інших рівнів	300,0	150,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Усього видатків	1 017 918,9	1 299 491,5	1 267 127,1	1 672 936,6	841 941,0	50,3	132,0
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	3 295,6	50 550,5	48 588,7	61 161,2	21 246,9	34,7	125,9
Усього	1 021 214,5	1 350 042,0	1 315 715,8	1 734 097,7	863 188,0	49,8	131,8

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 4

Виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету у 2005-2006 рр. та I півріччі 2007 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006 році	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	Виконано у I півріччі 2007 р.	% вик. у I півр. 2007 р. річного плану урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Основні видаткові статті	222 433,2	280 154,7	205 029,5	361 441,8	91 142,9	25,2	176,3
Державне управління	1 443,6	1 737,4	2 224,2	2 743,6	909,4	33,1	123,4
Освіта	20 713,9	14 338,3	24 734,7	19 881,1	13 607,9	68,4	80,4
Охорона здоров'я	18 767,2	9 704,6	21 577,6	13 216,4	12 067,2	91,3	61,3
Соціальний захист і соціальна допомога	1 074,1	109,8	1 336,6	91,7	431,2	470,1	6,9
Житлово-комунальне господарство	19 370,5	23 041,2	22 922,1	23 260,5	10 470,9	45,0	101,5
Культура і мистецтво	3 379,4	3 964,1	4 456,0	4 706,1	2 699,1	57,4	105,6
Фізична культура і спорт	192,7	147,4	365,0	240,2	154,9	64,5	65,8
Будівництво	112 276,3	176 883,6	124 856,3	178 161,2	36 934,3	20,7	142,7
Транспорт	0,0	0,0	0,0	10 000,0	0,0	0,0	-
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	20 537,6	4 255,0	725,0	3 000,0	0,0	0,0	413,8
Фонди	24 677,9	45 973,3	1 832,0	106 141,0	13 868,1	13,1	5 793,7
Разом видатків	222 433,2	280 154,7	205 029,5	361 441,8	91 142,9	25,2	176,3
Трансферти бюджетам інших рівнів	2 000,0	0,0	0,0	5 000,0	0,0	0,0	-
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	0,0	-133,6	-	-
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-554,6	0,0	-257,3	0,0	-133,6	-	-
Всього видатків	223 878,6	280 154,7	204 772,2	366 441,8	90 875,6	24,8	179,0

Джерело: Фінансове управління Харківської міської ради

Кредитні ресурси, залучені комунальними підприємствами м. Харкова станом на 01.07.2007 р.

Підприємства	Мета залучення	Найменування банку	Дата укладення договору та загальна сума кредиту по договору, тис. грн.	Дата погашення за договором	Отримано коштів, тис. грн.	Погашено	Непогашена сума, тис. грн.
КП «Харківський міський ломбард»	Надання фінансового кредиту під заставу виробів з дорогоцінних металів і предметів домашнього споживання	АКБ «Базис» м. Харків	23.01.2007 р. кредитна лінія на 800,0 тис. грн.	22.01.09р.	800,0	190,0	610,0
АКП"МАХ"	Оплата палива для ВС	ВАТ «Ощадбанк»	31.05.07р., кредитна лінія на 3000,0 тис. грн.	31.05.10р.	2 460,8	0,0	2 460,8
ДКП КГ «Харків-комуніствод»	Поповнення обігових коштів	АКБ «Золоті ворота»	11.08.2006р. відновлювальна кредитна лінія на 8000,0тис.грн.	09.08.08 р.	7 492,0	0,0	7 492,0
КП «ВТП «Вода»	Поповнення обігових коштів	Філія №1 АБ «Факторіал-банк»	28.09.2006р., 2150,0тис.грн.	27.09.07р.	2 131,6	1 630,3	501,3
	Сплата за електроенергію, виплата заробітної плати та прив'язаних до неї платежів, сплата послуг стороннім організаціям, та податків	Філія №1 АБ «Факторіал-банк»	22.12.2006р., 2800,0тис.грн.	21.12.07 р.	2 800,0	946,5	1 853,5
	Поповнення обігових коштів	Філія №1 АБ «Факторіал-банк»	26.12.2006р. 2000,0тис.грн	25.12.07 р.	2 000,0	1 832,3	167,7
КП «Харківські теплові мережі»	Оплата за газ	ВАТ «Мегабанк»	11.10.2005р., 3030,0тис.грн.	11.10.2008 р.	3 030,0	1 682,8	1 347,2
	Для розрахунків за енергоносії, виплати заробітної плати, розрахунків з постачальниками	ПХФ АКБ «Базис»	від 22.11.06р., кредитна лінія 14000,0тис.грн.	21.11.07р.	17 000,0	3 000,0	14 000,0
	Оплата за газ	ХОФ СР АКБ «Укрсоцбанк»	27.01.2006р., 12000,0тис.грн.	31.08.2007р.	12 000,0	10 380,0	1 620,0
КП«Жилкомсервіс»	Поповнення обігових коштів	ВАТ «Ощадбанк»	21.11.2006р., 8000,0тис.грн.	20.11.2008р.	8 000,0	0,0	8 000,0
	Виплата заробітної плати	АКБ «Меркурій»	від 22.11.2006 р., 5000,0тис.грн.	20.02.2008р.	5 000,0	0,0	5 000,0
	Сложена е/е, т/о ліфтів, вивезення ТПВ, утилізація ТПВ, заробітна плата, погашення кредиту	ВАТ «Мегабанк»	жовтень 2006р., 29800,0 тис. грн.	листопад 2007р.	28 937,9	1 870,0	27 067,9
Разом					91 652,3	21 531,9	70 120,4

Джерело: Дані Харківської міської ради

Перелік компаній, які зареєстровані у місті Харкові та мають кредитний рейтинг або кредитний рейтинг боргових зобов'язань, визначений ТОВ «Кредит-рейтинг» за Національною шкалою кредитних рейтингів

Контрагент	Галузь	Обсяг емісії, зобов'язань, млн. грн.	Дата визначення	Дата останнього оновлення	Поточний рейтинг	Прогноз
Харківжитлобуд-1, ТОВ	Будівництво	6,8	24.02.2005	16.01.2007	uaCCC	призупинено
Мегаінвестбуд, ТОВ	Будівництво	63,7	18.07.2005	30.08.2007	uaCCC-	стабільний
Харківжитлобуд-1, ТОВ	Будівництво	30,3	22.09.2005	20.09.2007	uaB	стабільний
ХАРП Трейдинг, ТОВ	Торгівля	30,0	23.09.2005	27.09.2007	uaBBB	стабільний
Харківжитлобуд-1, ТОВ	Будівництво	30,7	13.10.2005	20.09.2007	uaCCC	стабільний
Меркурій-Інвест, ТОВ	Будівництво	19,1	01.11.2005	28.08.2007	uaB	стабільний
СПЕЦБУДМОНТАЖ, ТОВ	Будівництво	15,0	22.02.2006	18.09.2007	uaBBB	стабільний
Лозівський ковальсько-механічний завод, ЗАТ	Машинобудування	80,0	13.03.2006	30.08.2007	uaBBB	стабільний
Главмаш, ТОВ	Будівництво	51,0	12.05.2006	28.08.2007	uaB	стабільний
Трест Житлобуд-1, ВАТ	Будівництво	56,2	16.05.2006	20.09.2007	uaBBB	стабільний
Житлобуд-2, АТ	Будівництво	6,9	18.05.2006	16.01.2007	uaBBB	призупинено
Меркурій-Прогресс, ТОВ	Будівництво	21,3	22.06.2006	28.08.2007	uaB	стабільний
Інтернаціоналіст МЖК, ВАТ	Будівництво	10,2	22.06.2006	13.09.2007	uaB+	стабільний
Харківміськбуд, ТОВ	Будівництво	40,3	26.06.2006	21.09.2007	uaB	стабільний
Харківжитло, ТОВ	Будівництво	5,5	26.06.2006	21.09.2007	uaCCC+	стабільний
Фінансово-будівельна група, ТОВ	Будівництво	6,7	29.06.2006	21.08.2007	uaB	стабільний
Європейський, АКБ	Банк	20,0	07.07.2006	22.06.2007	uaBBB-	стабільний
Європейський, АКБ	Банк		07.07.2006	22.06.2007	uaBBB-	стабільний
Омега-Автопоставка, ТПК, ТОВ	Торгівля	50,0	24.07.2006	28.09.2007	uaBBB	стабільний
Аркада, ПП	Торгівля	8,3	02.08.2006	11.09.2007	uaB+	стабільний
Трест Житлобуд-1, ВАТ	Будівництво	23,7	31.08.2006	20.09.2007	uaBBB	позитивний
Мегабанк, ВАТ	Банк	25,0	12.10.2006	22.06.2007	uaA-	стабільний
Макрокап Девелопмент Україна, ТОВ	Будівництво		02.11.2006	02.10.2007	uaBB	стабільний
Макрокап Девелопмент Україна, ТОВ	Будівництво	13,2	08.12.2006	02.10.2007	uaBB	стабільний
Інвестсервіс-2000, ТОВ	Будівництво	22,7	16.01.2007	09.08.2007	uaB	стабільний
Інтернаціоналіст МЖК, ВАТ	Будівництво	17,7	27.02.2007	13.09.2007	uaB+	стабільний
Будівельний торговий будинок, ТОВ	Будівництво	27,6	10.05.2007	13.09.2007	uaB+	стабільний
СПЕЦБУДМОНТАЖ, ТОВ	Будівництво	70,0	31.05.2007	18.09.2007	uaBBB	стабільний
Трест Житлобуд-1, ВАТ	Будівництво	51,0	12.06.2007	20.09.2007	uaBBB	позитивний
Мегабанк, ВАТ	Банк		12.06.2007	22.06.2007	uaA-	стабільний
Омега-Автопоставка, ТПК, ТОВ	Торгівля	50,0	12.06.2007		uaBBB	стабільний
Агротрейд, ТОВ	Будівництво	12,6	22.06.2007	07.08.2007	uaBB	стабільний
Харківський науково-технологічний комплекс, ВАТ	Будівництво	13,4	26.06.2007	28.08.2007	uaBBB-	стабільний
Градо, ТОВ	Будівництво	26,9	19.07.2007		uaBB-	стабільний
Земельний банк, ХАК	Банк		13.09.2007		uaBBB	стабільний

Джерело: ТОВ «Кредит-рейтинг»